www.turkishstudies.net/turkishstudies

Turkish Studies

eISSN: 1308-2140

Research Article / Araştırma Makalesi

Instruments of Asymmetric Warfare: Women, Tunnel Warfare, and Intelligence Activities in Viet Cong Tactics

Asimetrik Savaşın Araçları: Viet Cong Taktiklerinde Kadınlar, Tünel Savaşları ve İstihbarat Faaliyetleri

Andaç Karabulut*

Abstract: One of the most remarkable innovations of the Vietnam War was the creation and expansion of an extensive underground tunnel system, most famously represented by the Cu Chi Tunnels. Initially developed during the anti-colonial struggle against France, these tunnels were later expanded into a vast, multi-layered network stretching hundreds of kilometers. Carefully engineered with remarkable ingenuity, the system included hidden trapdoors, narrow passageways, command centers, storage facilities, kitchens, field hospitals, arms depots, and even makeshift classrooms. Built largely by hand under constant threat of bombardment, the tunnels reflected extraordinary determination and organizational capacity. Militarily, the tunnels served several crucial purposes. They provided protection from intensive aerial bombing campaigns and large-scale ground operations conducted by U.S. and South Vietnamese forces. Guerrilla fighters could move undetected between villages, coordinate attacks, and withdraw rapidly after ambushes. Ventilation shafts were cleverly camouflaged, while booby traps and false passages were designed to deter and exhaust enemy troops attempting to penetrate the network. In this way, the tunnels functioned not merely as shelters but as dynamic operational bases that sustained long-term resistance. Equally important was the social dimension of this underground system. The guerrilla campaign relied heavily on the support of local populations who supplied food, gathered intelligence, and maintained secrecy. This integration of civilian and military spheres enhanced resilience and reinforced ideological commitment to national liberation. Over time, such unconventional tactics eroded U.S. military morale and demonstrated the limitations of overwhelming technological superiority when confronted with decentralized, adaptive resistance. Ultimately, the Vietnam War emerged as both a protracted military conflict and a transformative symbol of anti-imperialist struggle. The strategic use of subterranean warfare reshaped global understandings of asymmetrical conflict, influencing revolutionary movements and military doctrines worldwide for decades to come.

Keywords: Guerrilla Strategy, Vietnam Security Approach, Guerilla Intelligence, International Security

* Asst. Prof. Dr., Yozgat Bozok University, Faculty of Economics and Administrative Sciences, Department of International Relations

Dr. Öğr. Üyesi, Yozgat Bozok Üniversitesi, Iktisadi ve Idari Bilimler Fakültesi, Uluslararası İlişkiler Bölümü

ORCID https://orcid.org/0000-0002-5620-2344

andac.karabulut@bozok.edu.tr

Cite as/ Atıf: Karabulut. A., (2026). Instruments of asymmetric warfare: Women, tunnel warfare, and intelligence activities in Viet Cong tactics / Asimetrik savaşin araçlari: Viet Cong taktiklerinde kadinlar, tünel savaşlari ve istihbarat faaliyetleri. *Turkish Studies, 21*(Ö1), 1999-2045. [Special Issue Dedicated to Prof. Dr. Mahmut Özer]. Ankara Bilim University Publications. https://dx.doi.org/10.7827/TurkishStudies.89972

Received/Geliş: 28 February/Şubat 2026

Accepted/Kabul: 15 September/Eylül 2026

Published/Yayın: 20 September/Eylül 2026

Checked by plagiarism software

CC BY NC

Öz: Vietnam Savaşı'nın en dikkat çekici yeniliklerinden biri, en bilinen örneğini Cu Chi Tunnels'nin oluşturduğu kapsamlı yeraltı tünel sisteminin inşa edilmesi ve zamanla genişletilmesidir. İlk olarak Fransa'ya karşı yürütülen sömürge karşıtı mücadele sürecinde geliştirilen bu tüneller, ilerleyen dönemde yüzlerce kilometreye yayılan çok katmanlı ve karmaşık bir ağ hâline dönüşmüştür. Yüksek düzeyde mühendislik becerisi ve örgütsel planlama ile tasarlanan sistem; gizli giriş kapakları, dar geçitler, komuta merkezleri, depo alanları, mutfaklar, sahra hastaneleri, silah depoları ve hatta geçici eğitim mekânlarını içermekteydi. Sürekli bombardıman tehdidi altında büyük ölçüde el emeğine dayalı olarak inşa edilen bu yapılar, direnişin kararlılığını ve kurumsal kapasitesini somut biçimde yansıtmaktadır.

Askerî açıdan değerlendirildiğinde, tünel sistemi çok boyutlu işlevlere sahiptir. Yoğun hava bombardımanlarına ve ABD ile Güney Vietnam kuvvetlerinin kapsamlı kara harekâtlarına karşı etkin bir koruma sağlamıştır. Gerilla unsurları, köyler arasında fark edilmeden intikal edebilmiş, saldırıları eşgüdüm içinde planlayabilmiş ve pusu eylemlerinin ardından süratle geri çekilebilmiştir. Havalandırma bacalarının ustalıkla kamufle edilmesi, bubi tuzakları ve sahte geçitlerin tasarlanması ise tünel ağına sızmaya çalışan düşman birliklerini yıpratma ve caydırma amacına hizmet etmiştir. Bu bağlamda tüneller, yalnızca pasif savunma unsurları değil, aynı zamanda uzun süreli direnişi mümkün kılan dinamik harekât üsleri olarak işlev görmüştür.

Yeraltı sisteminin toplumsal boyutu da en az askerî yönü kadar belirleyicidir. Gerilla mücadelesi, yerel halkın sağladığı lojistik destek, istihbarat temini ve gizlilik mekanizmaları sayesinde sürdürülebilirlik kazanmıştır. Sivil ve askerî alanların bu şekilde bütünleşmesi, direnişin dayanıklılığını artırmış ve ulusal kurtuluş ideolojisine yönelik bağlılığı güçlendirmiştir. Zaman içerisinde söz konusu asimetrik yöntemler, ABD ordusunun moralini aşındırmış ve üstün teknolojik kapasitenin, yerel topluma dayalı, esnek ve dağınık bir direniş karşısındaki sınırlılıklarını ortaya koymuştur.

Sonuç olarak Vietnam Savaşı, yalnızca uzun süreli bir askerî çatışma değil, aynı zamanda anti-emperyalist mücadelenin dönüştürücü bir sembolü hâline gelmiştir. Yeraltı savaş stratejisinin sistematik biçimde kullanılması, asimetrik çatışma literatüründe kalıcı etkiler yaratmış; devrimci hareketleri ve askerî doktrinleri küresel ölçekte etkilemiştir.

Anahtar Kelimeler: Gerilla Stratejisi Marksist Feminizm Vietnam Güvenlik Yaklaşımı Gerilla İstihbaratı Uluslararası Güvenlik

Structured Abstract:

This study provides a comprehensive analysis of Vietnam's anti-colonial and anti-imperialist struggle by situating guerrilla warfare, intelligence practices, and popular mobilisation within a broader theoretical and historical framework. It begins with the French occupation in the early twentieth century, which marked Vietnam's first direct and systematic encounter with industrial capitalism. Although earlier Chinese and Japanese interventions had shaped Vietnamese political culture, French colonial rule proved more structurally transformative and extractive. The public display of torture instruments in the War Remnants Museum symbolises the enduring collective memory of colonial repression and reinforces the depth of anti-colonial consciousness embedded in Vietnamese society.

With the onset of the Cold War, communism expanded rapidly across East Asia. W. Macmahon Ball attributed this expansion partly to the effective provision of social welfare and health services to marginalised populations. Similarly, in his 1956 report "The Communist Threat in East Asia", General C. P. Cabell emphasised Vietnam's strategic significance due to its above- and below-ground resources, particularly rubber, which was critical for U.S. military-industrial production. Notably, Cabell underscored "colonialism" as a central explanatory variable, arguing that deeply rooted anti-colonial sentiment significantly enhanced the ideological appeal of communism in Vietnam. Thus, anti-colonial nationalism and Marxist-Leninist doctrine converged to create a potent revolutionary dynamic.

Ho Chi Minh's conception of security was shaped by two principal factors: Vietnam's historical experience of occupation and his internalisation of Marxist-Leninist ideology during his time abroad. Rather than relying solely on military force, he prioritised ideological mobilisation and political education, viewing consciousness-raising as the foundation of national defence. His synthesis of Confucian notions of civic duty with communist internationalism produced a "people-centred security doctrine", in which the armed forces were conceived as an extension of the populace. The construction of a "nation-army" reflected both cultural tradition and revolutionary pragmatism.

The study further examines guerrilla warfare as a form of asymmetric conflict. Conceptually, guerrilla warfare is defined as irregular, small-unit operations conducted against a conventionally superior adversary, relying on mobility, surprise, and popular support. Influenced by Maoist doctrine and Soviet military thought—particularly the Red Army's evolving theory of "Small War"—Vietnamese strategy integrated military, political, and socio-economic dimensions. Ho Chi Minh recognised the limitations of confronting technologically superior U.S. forces through conventional engagement. Consequently, he advocated ambushes, sabotage, hit-and-run tactics, and the strategic use of terrain to offset material disadvantages.

The Cu Chi Tunnels exemplify the operationalisation of this doctrine. These underground networks functioned as logistical hubs, intelligence centres, medical facilities, and combat bases. Their architectural sophistication—including ventilation systems, camouflaged entrances, and booby traps—demonstrates a high level of adaptive engineering under conditions of sustained bombardment. The tunnels were not merely defensive structures but instruments of strategic initiative, enabling the Viet Cong to dictate tempo and location of engagement.

A central component of Vietnamese success was the integration of the rural peasantry into the revolutionary apparatus. The "hearts and minds" strategy combined ideological persuasion with material promises such as land reform and social equity. Civilians contributed food, intelligence, concealment, and labour, blurring the distinction between combatant and non-combatant. The "Encircle-Point-Hit-Reinforcement" tactic—also known as the "fishing tactic"—illustrates this systematic approach: luring enemy reinforcements into pre-selected battle zones, coordinating simultaneous ambushes, and preserving combat effectiveness through tactical withdrawal when necessary.

Field observations conducted in 2023 in Ho Chi Minh City and Dong Thap provide empirical grounding for these analyses. Reports of improvised weapons—such as venom-coated bamboo spikes, the strategic release of wild bee hives, and unconventional explosive tactics—highlight the extent to which environmental adaptation and ingenuity compensated for technological inferiority.

In sum, the Vietnamese resistance demonstrates how anti-colonial nationalism, Marxist-Leninist ideology, gender-conscious revolutionary theory, and asymmetric military strategy converged into a cohesive liberation movement. The Vietnam War thus transcended its immediate military dimension, emerging as a

paradigmatic case of grassroots resistance that reshaped global debates on revolution, security, and modern warfare.

Keywords: Guerrilla Strategy, Vietnam Security Approach, Guerrilla Intelligence, International Security.

ملخص منظم:

تقدم هذه الدراسة تحليلاً شاملاً للنضال الفيتنامي ضد الاستعمار والإمبريالية، من خلال وضع حرب العصابات وممارسات الاستخبارات والتعبئة الشعبية في إطار نظري وتاريخي أوسع. وتبدأ الدراسة بالاحتلال الفرنسي في أوائل القرن العشرين، الذي شكّل أول مواجهة مباشرة ومنهجية لفيتنام مع الرأسمالية الصناعية. ورغم أن التدخلات الصينية واليابانية السابقة قد شكّلت الثقافة السياسية الفيتنامية، إلا أن الحكم الاستعماري الفرنسي أثبت أنه أكثر تأثيراً من الناحية الهيكلية وأكثر استغلالاً. ويُعد العرض العلني لأدوات التعذيب في متحف بقايا الحرب رمزاً للذاكرة الجماعية الدائمة للقمع الاستعماري، كما أنه يعزز عمق الوعي المناهض للاستعمار المتأصل في المجتمع الفيتنامي.

مع اندلاع الحرب الباردة، انتشر الشيوعية بسرعة عبر شرق آسيا. وعزا و. ماكماهون بول هذا الانتشار جزئياً إلى توفير الرعاية الاجتماعية والخدمات الصحية الفعالة للسكان المهمشين. وبالمثل، في تقريره الصادر عام 1956 بعنوان «التهديد الشيوعي في شرق آسيا»، شدد الجنرال سي. بي. كابيل على الأهمية الاستراتيجية لفيتنام بسبب مواردها السطحية والجوفية، ولا سيما المطاط الذي كان حاسماً للإنتاج الصناعي-العسكري الأمريكي. والجدير بالذكر أن كابيل ركز على «الاستعمار» باعتباره متغيرًا تفسيريًا محوريًا، مجادلًا بأن المشاعر المناهضة للاستعمار المتجذرة عميقًا عززت بشكل كبير من الجاذبية الأيديولوجية للشيوعية في فيتنام. وهكذا، تلاقت القومية المناهضة للاستعمار والعقيدة الماركسية-اللينينية لخلق ديناميكية ثورية قوية.

تشكل مفهوم هو تشي منه للأمن بفعل عاملين رئيسيين: التجربة التاريخية لفيتنام مع الاحتلال، واستيعابه للأيديولوجية الماركسية-اللينينية خلال فترة إقامته في الخارج. وبدلاً من الاعتماد حصريًا على القوة العسكرية، أعطى الأولوية للتعبئة الأيديولوجية والتثقيف السياسي، معتبراً أن رفع مستوى الوعي هو أساس الدفاع الوطني. وأدى توليفه بين المفاهيم الكونفوشيوسية للواجب المدني والأممية الشيوعية إلى إنتاج «عقيدة أمنية تركز على الشعب»، حيث تم تصور القوات المسلحة على أنها امتداد للشعب. وعكس بناء «جيش الأمة» كلاً من التقاليد الثقافية والواقعية الثورية.

وتتناول الدراسة أيضًا حرب العصابات باعتبارها شكلاً من أشكال الصراع غير المتكافئ. ومن الناحية النظرية، تُعرَّف حرب العصابات بأنها عمليات غير نظامية تنفذها وحدات صغيرة ضد خصم متفوق تقليديًا، وتعتمد على القدرة على التنقل وعنصر المفاجأة والدعم الشعبي. تأثرت الاستراتيجية الفيتنامية بالعقيدة الماوية والفكر العسكري السوفيتي — لا سيما نظرية «الحرب الصغيرة» المتطورة للجيش الأحمر — فدمجت الأبعاد العسكرية والسياسية والاجتماعية-الاقتصادية. أدرك هو تشي منه محدودية مواجهة القوات الأمريكية المتفوقة تكنولوجياً من خلال الاشتباك التقليدي. وبالتالي، دعا إلى الكمائن والتخريب وتكتيكات «الضرب والانسحاب» والاستخدام الاستراتيجي للتضاريس لتعويض النواقص المادية.

وتُعد أنفاق كو تشي مثالاً على تطبيق هذه العقيدة عملياً. فقد عملت هذه الشبكات تحت الأرض كمراكز لوجستية، ومراكز استخبارات، ومرافق طبية، وقواعد قتالية. ويُظهر تطور هندستها المعمارية — بما في ذلك أنظمة التهوية، والمداخل المُخفية والفخاخ المتفجرة — مستوى عالياً من الهندسة التكيفية في ظل ظروف القصف المستمر. ولم تكن الأنفاق مجرد هياكل دفاعية، بل أدوات للمبادرة الاستراتيجية، مما مكن الفيتكونغ من تحديد وتيرة وموقع الاشتباك.

كان أحد المكونات الأساسية لنجاح الفيتناميين هو دمج الفلاحين الريفيين في الجهاز الثوري. جمعت استراتيجية «القلوب والعقول» بين الإقناع الأيديولوجي والوعود المادية مثل الإصلاح الزراعي والعدالة الاجتماعية. ساهم المدنيون بالغذاء والمعلومات - الاستخباراتية والتخفي والعمالة، مما أدى إلى طمس الفرق بين المقاتلين وغير المقاتلين. وتُجسِّد تكتيك «التطويق - الاستهداف الضرب - التعزيز» — المعروف أيضًا باسم «تكتيك الصيد» — هذا النهج المنهجي: استدراج تعزيزات العدو إلى مناطق قتال محددة مسبقًا، وتنسيق الكمائن المتزامنة، والحفاظ على الفعالية القتالية من خلال الانسحاب التكتيكي عند الضرورة.

توفر الملاحظات الميدانية التي أُجريت في عام 2023 في مدينة هو تشي منه ودونغ ثاب أساسًا تجريبيًا لهذه التحليلات. وتسلط التقارير المتعلقة بالأسلحة المرتجلة — مثل المسامير الخيزرانية المطلية بالسم، والإطلاق الاستراتيجي لأخريات النحل البري، والتكتيكات المتفجرة غير التقليدية — الضوء على المدى الذي عوضت فيه التكيف البيئي والإبداع التقصير التكنولوجي.

باختصار، تُظهر المقاومة الفيتنامية كيف تلاقت القومية المناهضة للاستعمار، والأيديولوجية الماركسية-اللينينية والنظرية الثورية المراعية للمنظور الجنساني، والاستراتيجية العسكرية غير المتكافئة، لتشكل حركة تحرير متماسكة. وهكذا تجاوزت حرب فيتنام بُعدها العسكري المباشر، لتبرز كحالة نموذجية للمقاومة الشعبية التي أعادت تشكيل النقاشات العالمية حول الثورة والأمن والحرب الحديثة.

الكلمات المفتاحية: استراتيجية حرب العصابات، النهج الأمني الفيتنامي، استخبارات حرب العصابات، الأمن الدولي.

Résumé Structuré:

Cette étude propose une analyse approfondie de la lutte anticoloniale et anti-impérialiste du Vietnam en replaçant la guérilla, les pratiques de renseignement et la mobilisation populaire dans un cadre théorique et historique plus large. Elle commence par l'occupation française au début du XXe siècle, qui a marqué la première confrontation directe et systématique du Vietnam avec le capitalisme industriel. Bien que les interventions antérieures de la Chine et du Japon aient façonné la culture politique vietnamienne, la domination coloniale française s'est avérée plus transformatrice sur le plan structurel et plus extractive. L'exposition publique d'instruments de torture au Musée des vestiges de la guerre symbolise la mémoire collective tenace de la répression coloniale et renforce la profondeur de la conscience anticoloniale ancrée dans la société vietnamienne.

Avec le début de la Guerre froide, le communisme s'est rapidement étendu à travers l'Asie de l'Est. W. Macmahon Ball a attribué cette expansion en partie à la mise en place efficace de services sociaux et de santé destinés aux populations marginalisées. De même, dans son rapport de 1956 intitulé « La menace communiste en Asie de l'Est », le général C. P. Cabell soulignait l'importance stratégique du Vietnam en raison de ses ressources minières et de surface, en particulier le caoutchouc, qui était essentiel à la production militaro-industrielle américaine. Cabell a notamment mis en avant le « colonialisme » comme variable explicative centrale, affirmant que le sentiment anticolonial profondément enraciné avait considérablement renforcé l'attrait idéologique du communisme au Vietnam. Ainsi, le nationalisme anticolonial et la doctrine marxiste-léniniste se sont conjugués pour créer une puissante dynamique révolutionnaire.

La conception de la sécurité de Hô Chi Minh a été façonnée par deux facteurs principaux : l'expérience historique de l'occupation du Vietnam et son assimilation de l'idéologie marxiste-léniniste pendant son séjour à l'étranger. Plutôt que de s'appuyer uniquement sur la force militaire, il a donné la priorité à la mobilisation idéologique et à l'éducation politique, considérant la prise de conscience comme le fondement de la défense nationale. Sa synthèse des notions confucéennes de devoir civique et de l'internationalisme communiste a donné naissance à une « doctrine de sécurité centrée sur le peuple », dans laquelle les forces armées étaient conçues comme un prolongement de la population. La construction d'une « armée nationale » reflétait à la fois la tradition culturelle et le pragmatisme révolutionnaire.

Cette étude examine en outre la guérilla en tant que forme de conflit asymétrique. Sur le plan conceptuel, la guérilla se définit comme des opérations irrégulières menées par de petites unités contre un adversaire conventionnellement supérieur, en s'appuyant sur la mobilité, l'effet de surprise et le soutien populaire. Influencée par la doctrine maoïste et la pensée militaire soviétique — en particulier la théorie en constante évolution de la «petite guerre» développée par l'Armée rouge—, la stratégie vietnamienne intégrait des dimensions militaires, politiques et socio-économiques. Ho Chi Minh reconnaissait les limites d'une confrontation par des moyens conventionnels face aux forces américaines, technologiquement supérieures. En conséquence, il prônait les embuscades, le sabotage, les tactiques de frappe éclair et l'utilisation stratégique du terrain pour compenser les désavantages matériels.

Les tunnels de Cu Chi illustrent parfaitement la mise en œuvre de cette doctrine. Ces réseaux souterrains servaient de centres logistiques, de centres de renseignement, d'installations médicales et de bases de combat. Leur sophistication architecturale — notamment les systèmes de ventilation, les entrées camouflées et les pièges — témoigne d'un haut niveau d'ingénierie adaptative dans des conditions de bombardements incessants. Les tunnels n'étaient pas de simples structures défensives, mais des instruments d'initiative stratégique, permettant aux Viet Cong de dicter le rythme et le lieu des affrontements.

L'un des éléments centraux du succès vietnamien fut l'intégration de la paysannerie rurale dans l'appareil révolutionnaire. La stratégie visant à « gagner les cœurs et les esprits » combinait la persuasion idéologique à des promesses matérielles telles que la réforme agraire et l'équité sociale. Les civils apportaient de la nourriture, des renseignements, des cachettes et de la main-d'œuvre, estompant ainsi la distinction entre combattants et non-combattants. La tactique « encercler-cibler-frapper-renforcer » — également connue sous le nom de « tactique de la pêche » — illustre cette approche systématique : attirer les renforts ennemis dans des zones de combat présélectionnées, coordonner des embuscades simultanées et préserver l'efficacité au combat grâce à un retrait tactique lorsque cela s'avère nécessaire.

Des observations sur le terrain menées en 2023 à Hô Chi Minh-Ville et à Dong Thap fournissent une base empirique à ces analyses. Les rapports faisant état d'armes improvisées — telles que des pieux de bambou enduits de venin, le lâcher stratégique de ruches d'abeilles sauvages et des tactiques explosives non conventionnelles — soulignent à quel point l'adaptation à l'environnement et l'ingéniosité ont compensé l'infériorité technologique.

En résumé, la résistance vietnamienne démontre comment le nationalisme anticolonial, l'idéologie marxiste-léniniste, une théorie révolutionnaire sensible aux questions de genre et une stratégie militaire asymétrique ont convergé pour former un mouvement de libération cohérent. La guerre du Vietnam a ainsi transcendé sa dimension militaire immédiate, s'imposant comme un cas paradigmatique de résistance populaire qui a redéfini les débats mondiaux sur la révolution, la sécurité et la guerre moderne.

Mots-clés: stratégie de guérilla, approche de sécurité au Vietnam, renseignement de guérilla, sécurité internationale.

Resumen Estructurado:

Este estudio ofrece un análisis exhaustivo de la lucha anticolonial y antiimperialista de Vietnam, situando la guerra de guerrillas, las prácticas de inteligencia y la movilización popular dentro de un marco teórico e histórico más amplio. Comienza con la ocupación francesa a principios del siglo XX, que supuso el primer contacto directo y sistemático de Vietnam con el capitalismo industrial. Aunque las intervenciones anteriores de China y Japón habían moldeado la cultura política vietnamita, el dominio colonial francés resultó ser más transformador desde el punto de vista estructural y más extractivo. La exposición pública de instrumentos de tortura en el Museo de los Restos de la Guerra simboliza la memoria colectiva perdurable de la represión colonial y refuerza la profundidad de la conciencia anticolonial arraigada en la sociedad vietnamita.

Con el inicio de la Guerra Fría, el comunismo se expandió rápidamente por Asia Oriental. W. Macmahon Ball atribuyó esta expansión, en parte, a la prestación eficaz de servicios de bienestar social y sanitarios a las poblaciones marginadas. De manera similar, en su informe de 1956 titulado «La amenaza comunista en Asia Oriental», el general C. P. Cabell destacó la importancia estratégica de Vietnam debido a sus recursos tanto superficiales como subterráneos, en particular el caucho, que resultaba fundamental para la producción militar-industrial de Estados Unidos. Cabe destacar que Cabell subrayó el «colonialismo» como variable explicativa central, argumentando que el sentimiento anticolonial profundamente arraigado potenciaba significativamente el atractivo ideológico del comunismo en Vietnam. Así, el nacionalismo anticolonial y la doctrina marxista-leninista convergieron para crear una potente dinámica revolucionaria.

La concepción de la seguridad de Ho Chi Minh se vio moldeada por dos factores principales: la experiencia histórica de ocupación de Vietnam y su interiorización de la ideología marxista-leninista durante su estancia en el extranjero. En lugar de basarse únicamente en la fuerza militar, dio prioridad a la movilización ideológica y a la educación política, considerando la concienciación como la base de la defensa nacional. Su síntesis de las nociones confucianas del deber cívico con el internacionalismo comunista dio lugar a una «doctrina de seguridad centrada en el pueblo», en la que las fuerzas armadas se concebían como una extensión de la población. La construcción de un «ejército nacional» reflejaba tanto la tradición cultural como el pragmatismo revolucionario.

El estudio examina además la guerra de guerrillas como una forma de conflicto asimétrico. Conceptualmente, la guerra de guerrillas se define como operaciones irregulares de pequeñas unidades llevadas a cabo contra un adversario convencionalmente superior, que se basan en la movilidad, la sorpresa y el apoyo popular. Influenciada por la doctrina maoísta y el pensamiento militar soviético —en particular, la teoría en evolución del Ejército Rojo sobre la «guerra pequeña»—, la estrategia vietnamita integró dimensiones militares, políticas y socioeconómicas. Ho Chi Minh reconoció las limitaciones de enfrentarse a las fuerzas estadounidenses, tecnológicamente superiores, mediante un enfrentamiento convencional. En consecuencia, abogó por las emboscadas, el sabotaje, las tácticas de «golpear y huir» y el uso estratégico del terreno para compensar las desventajas materiales.

Los túneles de Cu Chi ejemplifican la puesta en práctica de esta doctrina. Estas redes subterráneas funcionaban como centros logísticos, centros de inteligencia, instalaciones médicas y bases de combate. Su sofisticación arquitectónica —que incluía sistemas de ventilación, entradas camufladas y trampas explosivas—

demuestra un alto nivel de ingeniería adaptativa en condiciones de bombardeo sostenido. Los túneles no eran meras estructuras defensivas, sino instrumentos de iniciativa estratégica, que permitían al Viet Cong dictar el ritmo y el lugar de los enfrentamientos.

Un componente central del éxito vietnamita fue la integración del campesinado rural en el aparato revolucionario. La estrategia de «ganarse los corazones y las mentes» combinaba la persuasión ideológica con promesas materiales, como la reforma agraria y la equidad social. Los civiles aportaban alimentos, información, refugio y mano de obra, difuminando la distinción entre combatientes y no combatientes. La táctica de «acercar, señalar, atacar y reforzar» —también conocida como la «táctica de la pesca»— ilustra este enfoque sistemático: atraer a los refuerzos enemigos a zonas de combate preseleccionadas, coordinar emboscadas simultáneas y preservar la eficacia en el combate mediante una retirada táctica cuando fuera necesario.

Las observaciones de campo realizadas en 2023 en Ciudad Ho Chi Minh y Dong Thap proporcionan una base empírica para estos análisis. Los informes sobre armas improvisadas —como estacas de bambú recubiertas de veneno, la liberación estratégica de colmenas de abejas silvestres y tácticas explosivas no convencionales— ponen de relieve hasta qué punto la adaptación al entorno y el ingenio compensaron la inferioridad tecnológica.

En resumen, la resistencia vietnamita demuestra cómo el nacionalismo anticolonial, la ideología marxista-leninista, la teoría revolucionaria con perspectiva de género y la estrategia militar asimétrica convergieron en un movimiento de liberación cohesionado. La Guerra de Vietnam trascendió así su dimensión militar inmediata, emergiendo como un caso paradigmático de resistencia popular que redefinió los debates globales sobre la revolución, la seguridad y la guerra moderna.

Palabras clave: Estrategia de guerrilla, Enfoque de seguridad de Vietnam, Inteligencia de guerrilla, Seguridad internacional.

结构化摘要：

本研究通过将游击战、情报活动及群众动员置于更广阔的理论与历史框架中，对越南的反殖民与反帝国主义斗争进行了全面分析。研究始于二十世纪初的法国占领时期，这标志着越南首次直接且系统地接触工业资本主义。尽管此前中国和日本的干预曾塑造了越南的政治文化，但法国的殖民统治在结构上具有更强的变革性和榨取性。战争遗迹博物馆中公开展示的刑具，象征着对殖民压迫的持久集体记忆，并强化了植根于越南社会深处的反殖民意识。

随着冷战的爆发，共产主义在东亚迅速扩张。W·麦克马洪·鲍尔认为，这种扩张部分归因于向边缘化群体有效提供了社会福利和医疗服务。同样，C·P·卡贝尔将军在其1956年的报告《东亚的共产主义威胁》中强调，越南因其地上和地下资源——尤其是对美国军工生产至关重要的橡胶——而具有战略意义。值得注意的是，卡贝尔将“殖民主义”视为核心解释变量，认为根深蒂固的反殖民情绪显著增强了共产主义在越南的意识形态吸引力。因此，反殖民民族主义与马克思列宁主义学说相互融合，形成了强大的革命动力。

胡志明的安全观主要受两个因素塑造：越南历史上遭受占领的经历，以及他在海外期间对马克思列宁主义意识形态的内化。他并不单纯依赖军事力量，而是优先重视意识形态动员和政治教育，将提高觉悟视为国防的基础。他将儒家公民义务观念与共产主义国际主义相融合，形成了一套“以人民为中心的安全学说”，其中武装力量被视为民众的延伸。“民族军队”的建设既体现了文化传统，也体现了革命的务实精神。

该研究进一步将游击战视为一种非对称冲突形式。从概念上讲，游击战被定义为针对常规军事力量占优的对手所进行的非正规、小规模作战行动，其依靠机动性、突袭和民众支持。受毛泽东思想和苏联军事思想——特别是红军不断发展的“小战争”理论——的影响，越南的战略融合了军事、政治和社会经济等维度。胡志明认识到，通过常规作战对抗技术上占优的美国军队存在局限性。因此，他主张采用伏击、破坏、袭扰战术以及战略性地利用地形，以弥补物质上的劣势。

古芝地道正是这一战略思想付诸实践的典范。这些地下网络兼具后勤枢纽、情报中心、医疗设施和作战基地等多重功能。其精巧的建筑设计——包括通风系统、伪装入口和诱杀装置——展现了在持续轰炸条件下高度灵活的工程适应能力。这些地道不仅是防御工事，更是战略主动权的工具，使越共能够主导交战的节奏和地点。

越南取得胜利的一个核心因素是将农村农民纳入革命体系。“争取民心”战略将意识形态说服与土地改革、社会公平等物质承诺相结合。平民提供食物、情报、掩护和劳动力，从而模糊了战斗人员与非战斗人员之间的界限。“包围-拱手-打击-增援”战术——亦称“钓鱼战术”——体现了这种系统性方法：将敌军增援引诱至预先选定的战场，协调实施同步伏击，并在必要时通过战术性撤退来保持战斗力。

2023年在胡志明市和同塔省进行的实地观察为这些分析提供了实证依据。关于简易武器的报告——例如涂有毒液的竹尖、战略性释放野生蜂巢以及非常规爆炸战术——凸显了环境适应能力和创造力在多大程度上弥补了技术上的劣势。

总而言之，越南抵抗运动展示了反殖民民族主义、马克思列宁主义意识形态、具有性别意识的革命理论以及非对称军事战略如何融合成一个凝聚力强的解放运动。因此，越南战争超越了其直接的军事层面，成为基层抵抗运动的典范案例，重塑了关于革命、安全与现代战争的全球性讨论。

关键词：游击战战略、越南安全策略、游击战情报、国际安全。

Структурированное Резюме:

В данном исследовании представлен всесторонний анализ антиколониальной и антиимпериалистической борьбы Вьетнама, в рамках которого партизанская война, разведывательная деятельность и мобилизация народа рассматриваются в более широком теоретическом и историческом контексте. Исследование начинается с французской оккупации в начале XX века, которая ознаменовала первое прямое и систематическое столкновение Вьетнама с индустриальным капитализмом. Хотя более ранние вмешательства Китая и Японии оказали влияние на формирование вьетнамской политической культуры, французское колониальное правление оказалось более трансформирующим с точки зрения структурных изменений и более эксплуататорским. Публичная экспозиция орудий пыток в Музее остатков войны символизирует непреходящую коллективную память о колониальных репрессиях и укрепляет глубину антиколониального сознания, укоренившегося во вьетнамском обществе.

С началом «холодной войны» коммунизм стремительно распространился по Восточной Азии. У. Макмахон Болл объяснял эту экспансию отчасти эффективным обеспечением социального благосостояния и медицинского обслуживания маргинализированных слоев населения. Аналогичным образом, в своём докладе 1956 года «Коммунистическая угроза в Восточной Азии» генерал К. П. Кэбелл подчеркнул стратегическое значение Вьетнама, обусловленное его надземными и подземными ресурсами, в частности каучуком, который имел решающее значение для военно-промышленного производства США. Примечательно, что Кэбелл выделил «колониализм» в качестве центральной объясняющей переменной, утверждая, что глубоко укоренившиеся антиколониальные настроения значительно усилили идеологическую привлекательность коммунизма во Вьетнаме. Таким образом, антиколониальный национализм и марксистско-ленинская доктрина слились воедино, создав мощную революционную динамику.

Концепция безопасности Хо Ши Мина сформировалась под влиянием двух основных факторов: исторического опыта оккупации Вьетнама и усвоения им марксистско-ленинской идеологии во время пребывания за рубежом. Вместо того чтобы полагаться исключительно на военную силу, он отдавал приоритет идеологической мобилизации и политическому просвещению, рассматривая повышение уровня сознания как основу национальной обороны. Его синтез конфуцианских представлений о гражданском долге с коммунистическим интернационализмом привел к созданию «доктрины безопасности, ориентированной на народ», в которой вооруженные силы рассматривались

как продолжение народа. Создание «народной армии» отражало как культурную традицию, так и революционный прагматизм.

Далее в исследовании рассматривается партизанская война как форма асимметричного конфликта. Концептуально партизанская война определяется как нерегулярные операции небольших подразделений, проводимые против противника, превосходящего их по традиционным военным средствам, и опирающиеся на мобильность, эффект неожиданности и поддержку населения. Под влиянием маоистской доктрины и советской военной мысли — в частности, развивающейся теории Красной Армии о «малой войне» — вьетнамская стратегия объединила военные, политические и социально-экономические аспекты. Хо Ши Мин осознавал ограниченность противостояния технологически превосходящим силам США с помощью традиционных боевых действий. Вследствие этого он выступал за засады, диверсии, тактику «удар-бег» и стратегическое использование рельефа местности для компенсации материальных недостатков.

Туннели Кучи являются наглядным примером воплощения этой доктрины в практику. Эти подземные сети функционировали как логистические узлы, разведывательные центры, медицинские пункты и боевые базы. Их архитектурная изощрённость — включая системы вентиляции, замаскированные входы и мины-ловушки — свидетельствует о высоком уровне адаптивной инженерии в условиях непрерывных бомбардировок. Туннели были не просто оборонительными сооружениями, а инструментами стратегической инициативы, позволявшими Вьетконгу диктовать темп и место боевых действий.

Ключевым фактором успеха вьетнамцев стало вовлечение сельского крестьянства в революционный аппарат. Стратегия «завоевания сердец и умов» сочетала идеологическое убеждение с материальными обещаниями, такими как земельная реформа и социальная справедливость. Гражданское население предоставляло продовольствие, разведывательную информацию, укрытие и рабочую силу, стирая грань между комбатантами и некомбатантами. Тактика «окружение-наведение-удар-подкрепление» — также известная как «тактика рыбалки» — иллюстрирует этот систематический подход: заманивание вражеских подкреплений в заранее выбранные зоны боевых действий, координация одновременных засад и сохранение боевой эффективности за счет тактического отступления в случае необходимости.

Полевые наблюдения, проведенные в 2023 году в Хошимине и провинции Донтхап, обеспечивают эмпирическую основу для этих анализов. Сообщения об импровизированном оружии — таком как бамбуковые колья, покрытые ядом, стратегическое высвобождение ульев диких пчел и нестандартные тактики применения взрывчатых веществ — подчеркивают, в какой степени адаптация к окружающей среде и изобретательность компенсировали технологическое отставание.

В целом вьетнамское сопротивление демонстрирует, как антиколониальный национализм, марксистско-ленинская идеология, революционная теория с учетом гендерных аспектов и асимметричная военная стратегия слились в единое освободительное движение. Таким образом, война во Вьетнаме вышла за рамки своего непосредственного военного измерения, став парадигматическим примером народного сопротивления, которое изменило глобальные дискуссии о революции, безопасности и современной войне.

Ключевые слова: партизанская стратегия, подход к безопасности во Вьетнаме, партизанская разведка, международная безопасность.

संरचित सारांश:

यह अध्ययन गुरिल्ला युद्ध, खुफिया प्रथाओं और लोकप्रिय लामबंदी को एक व्यापक सैद्धांतिक और ऐतिहासिक ढांचे के भीतर रखकर वियतनाम के उपनिवेशवाद-विरोधी और साम्राज्यवाद-विरोधी संघर्ष का एक व्यापक विश्लेषण प्रदान करता है। इसकी शुरुआत बीसवीं सदी की शुरुआत में फ्रांसीसी कब्जे से होती है, जिसने औद्योगिक पूंजीवाद के साथ वियतनाम की पहली प्रत्यक्ष और व्यवस्थित मुठभेड़ को चिह्नित किया। यद्यपि पहले के चीनी और जापानी हस्तक्षेपों ने वियतनामी राजनीतिक संस्कृति को आकार दिया था, फ्रांसीसी औपनिवेशिक शासन अधिक संरचनात्मक रूप से परिवर्तनकारी और शोषक साबित हुआ। युद्ध अवशेष संग्रहालय में यातना के उपकरणों का सार्वजनिक प्रदर्शन

औपनिवेशिक दमन की स्थायी सामूहिक स्मृति का प्रतीक है और यह वियतनामी समाज में निहित उपनिवेशवाद-विरोधी चेतना की गहराई को मजबूत करता है।

शीत युद्ध की शुरुआत के साथ, पूर्वी एशिया में साम्यवाद तेजी से फैला। डब्ल्यू. मैकमहॉन बॉल ने इस विस्तार का आंशिक श्रेय हाशिए पर रहने वाली आबादी को सामाजिक कल्याण और स्वास्थ्य सेवाओं की प्रभावी आपूर्ति को दिया।

इसी तरह, अपनी 1956 की रिपोर्ट "द कम्युनिस्ट थ्रेट इन ईस्ट एशिया" में, जनरल सी. पी. कैबेल ने वियतनाम के भूमिगत और सतह पर मौजूद संसाधनों, विशेष रूप से रबर, के कारण इसकी सामरिक महत्वता पर जोर दिया, जो अमेरिकी सैन्य-औद्योगिक उत्पादन के लिए महत्वपूर्ण था। विशेष रूप से, कैबेल ने "उपनिवेशवाद" को एक केंद्रीय व्याख्यात्मक चर के रूप में रेखांकित किया, यह तर्क देते हुए कि गहरी जड़ों वाली उपनिवेश-विरोधी भावना ने वियतनाम में साम्यवाद की वैचारिक अपील को काफी बढ़ा दिया। इस प्रकार, उपनिवेश-विरोधी राष्ट्रवाद और मार्क्सवादी-लेनिनवादी सिद्धांत एक शक्तिशाली क्रांतिकारी गतिशीलता बनाने के लिए एक साथ आए।

हो ची मिन्ह की सुरक्षा की अवधारणा दो मुख्य कारकों से आकार मिली थी: वियतनाम का कब्जे का ऐतिहासिक अनुभव और विदेश में अपने समय के दौरान मार्क्सवादी-लेनिनवादी विचारधारा का उनका आत्मसातीकरण। केवल सैन्य बल पर निर्भर रहने के बजाय, उन्होंने वैचारिक लामबंदी और राजनीतिक शिक्षा को प्राथमिकता दी, और चेतना जगाने को राष्ट्रीय रक्षा की नींव माना। नागरिक कर्तव्य के कन्फ्यूशियस सिद्धांतों का उनके साम्यवादी अंतर्राष्ट्रीयवाद के साथ संश्लेषण ने एक "जन-केंद्रित सुरक्षा सिद्धांत" का निर्माण किया, जिसमें सशस्त्र बलों को जनता का विस्तार माना गया। एक "राष्ट्र-सेना" का निर्माण सांस्कृतिक परंपरा और क्रांतिकारी व्यावहारिकता दोनों को दर्शाता था।

यह अध्ययन गुरिल्ला युद्ध को एक प्रकार के विषम संघर्ष के रूप में और अधिक जांचता है। वैचारिक रूप से, गुरिल्ला युद्ध को एक पारंपरिक रूप से श्रेष्ठ प्रतिद्वंद्वी के खिलाफ किए गए अनियमित, छोटे-दलों के अभियानों के रूप में परिभाषित किया गया है, जो गतिशीलता, आश्चर्य और लोकप्रिय समर्थन पर निर्भर करता है। माओवादी सिद्धांत और सोवियत सैन्य विचार—विशेष रूप से रेड आर्मी के "छोटे युद्ध" के विकसित सिद्धांत—से प्रभावित होकर, वियतनामी रणनीति ने सैन्य, राजनीतिक और सामाजिक-आर्थिक आयामों को एकीकृत किया। हो ची मिन्ह ने पारंपरिक मुकाबले के माध्यम से तकनीकी रूप से श्रेष्ठ अमेरिकी बलों का सामना करने की सीमाओं को पहचाना। परिणामस्वरूप, उन्होंने साजिशों, तोड़फोड़, घात लगाने और भाग जाने की रणनीति, और भौतिक नुकसान की भरपाई के लिए इलाके का रणनीतिक उपयोग करने की वकालत की।

कु ची सुरंगें इस सिद्धांत के कार्यान्वयन का एक उत्कृष्ट उदाहरण हैं। ये भूमिगत नेटवर्क रसद केंद्रों, खुफिया केंद्रों, चिकित्सा सुविधाओं और लड़ाकू ठिकानों के रूप में कार्य करते थे। उनकी वास्तुकला की परिष्कृतता—जिसमें वेंटिलेशन सिस्टम, छलावरण वाले प्रवेश द्वार और जाल बिछाए गए फंदे शामिल हैं—लगातार बमबारी की स्थिति में अनुकूलनीय इंजीनियरिंग के उच्च स्तर को दर्शाती है। ये सुरंगें केवल रक्षात्मक संरचनाएं नहीं थीं, बल्कि सामरिक पहल के उपकरण थीं, जो वियत कांग को मुकाबले की गति और स्थान को निर्धारित करने में सक्षम बनाती थीं।

वियतनामी सफलता का एक केंद्रीय घटक ग्रामीण किसान वर्ग को क्रांतिकारी तंत्र में एकीकृत करना था। "हृदय और मन" रणनीति ने वैचारिक मनाने को भूमि सुधार और सामाजिक समानता जैसे भौतिक वादों के साथ जोड़ा। नागरिकों ने भोजन, खुफिया जानकारी, छिपने की जगह और श्रम का योगदान दिया, जिससे लड़ाकू और गैर-लड़ाकू के बीच का अंतर धुंधला हो गया।

"घेरा डालो-निशाना लगाओ-हड़ंफोड़ो-मजबूती करो" की रणनीति—जिसे "फिशिंग रणनीति" के नाम से भी जाना जाता है—इस व्यवस्थित दृष्टिकोण को दर्शाती है: दुश्मन के अतिरिक्त सैनिकों को पहले से चुने गए युद्ध क्षेत्रों में आकर्षित करना, एक साथ घात लगाने का समन्वय करना, और आवश्यकता पड़ने पर सामरिक वापसी के माध्यम से लड़ाई की प्रभावशीलता को बनाए रखना।

हो ची मिन्ह शहर और डोंग थैप में 2023 में किए गए क्षेत्रीय अवलोकन इन विश्लेषणों के लिए अनुभवजन्य आधार प्रदान करते हैं। जहरीले पदार्थ लगे बांस के कांटों, जंगली मधुमक्खी के छत्तों को रणनीतिक रूप से छोड़ने, और अपरंपरागत विस्फोटक युक्तियों जैसे कि तात्कालिक हथियारों की रिपोर्ट इस बात को उजागर करती है कि पर्यावरणीय अनुकूलन और चतुराई ने तकनीकी कमजोरी की भरपाई कितनी तक की।

कुल मिलाकर, वियतनामी प्रतिरोध यह प्रदर्शित करता है कि कैसे उपनिवेशवाद-विरोधी राष्ट्रवाद, मार्क्सवादी-लेनिनवादी विचारधारा, लिंग-सचेत क्रांतिकारी सिद्धांत और विषम सैन्य रणनीति एक सुसंगठित मुक्ति आंदोलन में एकजुट

हुए। इस प्रकार वियतनाम युद्ध अपने तत्काल सैन्य आयाम से परे गया, और एक ऐसे जमीनी स्तर के प्रतिरोध का आदर्श उदाहरण बनकर उभरा जिसने क्रांति, सुरक्षा और आधुनिक युद्ध पर वैश्विक बहसों को नया आकार दिया।

कीवर्ड: गुरिल्ला रणनीति, वियतनाम सुरक्षा दृष्टिकोण, गुरिल्ला खुफिया, अंतर्राष्ट्रीय सुरक्षा।

Yapılandırılmış Özet:

Bu çalışma, Vietnam'ın sömürgecilik karşıtı ve anti-emperyalist mücadelesini; gerilla savaşı, istihbarat faaliyetleri ve halkın seferber edilmesini daha geniş bir kuramsal ve tarihsel çerçevede ele alarak kapsamlı biçimde analiz etmektedir. Çalışma, yirminci yüzyılın başlarında başlayan Fransız işgaliyle başlamaktadır. Bu dönem, Vietnam'ın sanayi kapitalizmiyle ilk doğrudan ve sistematik karşılaşmasını temsil etmiştir. Daha önce Çin ve Japonya'nın müdahaleleri Vietnam'ın siyasal kültürünü etkilemiş olsa da, Fransız sömürge yönetimi çok daha dönüştürücü ve sömürüye dayalı yapısal sonuçlar doğurmuştur. Savaş Kalıntıları Müzesi'nde sergilenen işkence aletleri, sömürge baskısının toplumsal hafızadaki kalıcı izlerini simgelemekte ve Vietnam toplumunda kökleşmiş sömürgecilik karşıtı bilincin derinliğini gözler önüne sermektedir.

Soğuk Savaş'ın başlamasıyla birlikte komünizm Doğu Asya'da hızla yayılmıştır. W. Macmahon Ball, bu yayılmayı kısmen toplumun dışlanmış kesimlerine sunulan sosyal refah ve sağlık hizmetlerinin etkinliğine bağlamıştır. Benzer şekilde, General C. P. Cabell, 1956 tarihli *The Communist Threat in East Asia* başlıklı raporunda Vietnam'ın yer üstü ve yer altı doğal kaynakları, özellikle de ABD'nin askerî-sanayi üretimi açısından kritik öneme sahip kauçuk rezervleri nedeniyle stratejik önem taşıdığını vurgulamıştır. Cabell ayrıca, "sömürgecilik" olgusunu temel açıklayıcı değişkenlerden biri olarak değerlendirmiş ve köklü sömürge karşıtı duyguların Vietnam'da komünist ideolojinin çekiciliğini önemli ölçüde artırdığını ileri sürmüştür. Böylece sömürgecilik karşıtı milliyetçilik ile Marksist-Leninist doktrin birleşerek güçlü bir devrimci dinamik oluşturmuştur.

Ho Chi Minh'in güvenlik anlayışı iki temel unsur tarafından şekillendirilmiştir: Vietnam'ın tarihsel işgal deneyimi ve yurt dışında bulunduğu yıllarda benimsediği Marksist-Leninist ideoloji. Ho Chi Minh yalnızca askerî güce dayalı bir güvenlik anlayışı yerine ideolojik seferberliği ve siyasal eğitimi ön planda tutmuş, bilinç oluşturmayı ulusal savunmanın temel unsuru olarak görmüştür. Konfüçyüsçü yurttaşlık sorumluluğu anlayışını komünist enternasyonalizmle birleştirerek, silahlı kuvvetlerin halkın doğal bir uzantısı olarak görüldüğü "halk merkezli güvenlik doktrini"ni geliştirmiştir. Bu doğrultuda oluşturulan "ulus-ordu" modeli hem kültürel mirasın hem de devrimci pragmatizmin bir yansıması olmuştur.

Çalışma ayrıca gerilla savaşını asimetrik çatışmanın bir biçimi olarak incelemektedir. Kavramsal olarak gerilla savaşı; hareket kabiliyeti, sürpriz etkisi ve halk desteğine dayanan, konvansiyonel olarak üstün bir düşmana karşı küçük birlikler tarafından yürütülen düzensiz askerî faaliyetler olarak tanımlanmaktadır. Maoist doktrin ile Sovyet askerî düşüncesinden, özellikle Kızıl Ordu'nun gelişen "Küçük Savaş" teorisinden etkilenen Vietnam stratejisi; askerî, siyasal ve sosyoekonomik boyutları bütünleştirmiştir. Ho Chi Minh, teknolojik açıdan üstün ABD kuvvetlerine karşı klasik savaş yöntemleriyle başarı kazanmanın mümkün olmadığını görmüş; bu nedenle pusu, sabotaj, vur-kaç taktikleri ve arazinin stratejik kullanımını maddi dezavantajları dengeleyen temel yöntemler olarak benimsemiştir.

Cu Chi Tünelleri, bu doktrinin uygulamadaki en çarpıcı örneklerinden birini oluşturmaktadır. Yer altındaki bu ağlar; lojistik merkezler, istihbarat üsleri, sağlık tesisleri ve muharebe alanları olarak hizmet vermiştir. Havalandırma sistemleri, kamufle edilmiş girişler ve bubi tuzakları gibi mimari özellikleri, sürekli bombardıman altında geliştirilen yüksek düzeyde uyarlanabilir mühendislik kapasitesini ortaya koymaktadır. Tüneller yalnızca savunma amaçlı yapılar değil, aynı zamanda Viet Cong'un çatışmanın zamanını ve mekânını belirlemesine imkân tanıyan stratejik girişim araçları olarak işlev görmüştür.

Vietnam'ın başarısının temel unsurlarından biri, kırsal köylü nüfusunun devrimci yapıya etkin biçimde dâhil edilmesidir. "Kalpleri ve zihinleri kazanma" stratejisi; ideolojik ikna yöntemlerini toprak reformu ve sosyal eşitlik gibi somut vaatlerle birleştirmiştir. Siviller yiyecek temini, istihbarat sağlama, saklanma imkânı sunma ve iş gücü desteği vererek savaşçı ile sivil arasındaki ayrımı büyük ölçüde belirsiz hâle getirmiştir. "Kuşat–Noktala–Vur–Takviye" taktiği ya da diğer adıyla "balık avlama taktiği", bu sistematik yaklaşımın önemli bir örneğidir. Bu taktikte düşman takviye birlikleri önceden belirlenmiş çatışma alanlarına

çekilmekte, eş zamanlı pusular düzenlenmekte ve gerektiğinde taktik geri çekilmelerle savaş gücü korunmaktadır.

2023 yılında Ho Chi Minh City ve Dong Thap bölgelerinde gerçekleştirilen saha gözlemleri, bu analizlere ampirik dayanak sağlamaktadır. Zehirli bambu kazıkları, yabani arı kovanlarının stratejik biçimde kullanılması ve alışılmışın dışındaki patlayıcı yöntemler gibi doğaçlama silahlara ilişkin gözlemler, çevresel koşullara uyum sağlama becerisi ile yaratıcılığın teknolojik yetersizlikleri nasıl telafi ettiğini göstermektedir.

Sonuç olarak Vietnam direnişi, sömürgecilik karşıtı milliyetçiliğin, Marksist-Leninist ideolojinin, toplumsal cinsiyet duyarlı devrimci yaklaşımın ve asimetrik askerî stratejinin bütünleşerek uyumlu bir ulusal kurtuluş hareketi oluşturduğunu göstermektedir. Bu yönüyle Vietnam Savaşı, yalnızca askerî bir çatışma olmanın ötesine geçmiş; devrim, güvenlik ve modern savaş konularındaki küresel tartışmaları yeniden şekillendiren, tabandan örgütlenen direniş hareketlerinin en önemli örneklerinden biri hâline gelmiştir.

Anahtar Kelimeler: Gerilla Stratejisi, Vietnam Güvenlik Yaklaşımı, Gerilla İstihbaratı, Uluslararası Güvenlik

www.turkishstudies.net/turkishstudies

Turkish Studies

eISSN: 1308-2140

ANKARA SCIENCE UNIVERSITY

Instruments of Asymmetric Warfare: Women, Tunnel Warfare, and Intelligence Activities in Viet Cong Tactics

Introduction

French colonial rule in Vietnam produced far more enduring and destructive consequences than the earlier occupations carried out at various times by regional powers such as China and Japan. The colonial administration institutionalized systematic economic exploitation and political repression, thereby generating profound transformations in the social and political structure of Vietnamese society. This system of exploitation and coercion, in turn, contributed to the emergence of a strong anti-colonial consciousness and organized resistance within Vietnam. In this regard, the museum in Ho Chi Minh City displaying torture devices used during the French colonial period constitutes a concrete representation of the violence of colonial rule, while also reflecting the collective historical memory of the Vietnamese people and their enduring resistance to colonial domination.

Women joined revolutionary movements largely due to their desire to overcome oppressive conditions, acquire new skills, and make a meaningful impact. They did not initially participate as feminists; however, many became feminists as a consequence of their involvement in these movements. This transformation emerged primarily from the contradiction between the organizational skills they developed within the struggle and the persistent sexism that continued to limit their roles. As noted in the literature, "this combination of skills and grievances produces an explosive effect," which facilitated women's integration into guerrilla movements (Cagan, 2015, pp. 482-483).

The process through which violence emerged as a perceived alternative in revolutionary struggle can also be understood in reference to Karl Marx and Friedrich Engels in The Communist Manifesto (1848), where they state:

"In depicting the most general phases of the development of the proletariat, we traced the more or less veiled civil war, raging within existing society, up to the point where that war breaks out into open revolution, and where the violent overthrow of the bourgeoisie lays the foundation for the sway of the proletariat." (Angals and Marks, 1967).

Within this framework, Vietnamese women exemplify the transformative potential of this dynamic: confronted with both colonial oppression and entrenched patriarchal norms, they actively assumed roles as combatants, intelligence operatives, and organizers within guerrilla warfare. Their participation illustrates how skills, grievances, and revolutionary consciousness intersected, producing both effective anti-colonial resistance and the emergence of a distinctly feminist awareness within the revolutionary context.

With the onset of the Cold War, communism began to rapidly expand its influence throughout East Asia. According to W. Macmahon Ball, one of the key reasons for communism's

success in the region was its effective delivery of health and welfare policies to the masses (Ball 1951, p.241). Furthermore, in CIA documents dated 1956, General C. P. Cabell identifies Vietnam as a strategically significant country in terms of its above- and below-ground resources in his report titled "The Communist Threat in East Asia." He particularly emphasizes the importance of rubber as a raw material for American military technology. One notable element in Cabell's analysis is the concept of "colonialism." He argues that the Vietnamese people's deep-rooted opposition to colonialism played a significant role in the appeal and success of communism in the region (Cabell 1956, pp.1–8).

This study investigates the guerrilla warfare tactics and intelligence operations carried out by the Vietnamese resistance in detail. It examines how asymmetric methods such as ambushes, sabotage, and hit-and-run tactics were systematically and effectively implemented, and how the local population actively participated in these efforts. One of the most original aspects of this research is its use of primary data collected through field observations conducted between July 17 and August 17, 2023, in Ho Chi Minh City and the town of Dong Thap. In this regard, the study offers not only a theoretical but also an empirical contribution, analyzing guerrilla warfare not merely as a military strategy, but as a grassroots form of resistance.

The revolutionary activities led by Ho Chi Minh, who opposed the U.S. occupation, were concentrated in Ho Chi Minh City and the town of Dhon Thop. Both locations hold considerable significance in Vietnamese history. Ho Chi Minh City is renowned for the Cu Chi Tunnels, an extensive underground network that provided guerrilla fighters with shelters, supply routes, intelligence stations, and living quarters, enabling sustained resistance against technologically superior forces. Meanwhile, Dhon Thop served as the primary operational headquarters for Vietnamese guerrilla units, facilitating strategic planning and coordination of military campaigns. Together, these sites exemplify the integration of local geography, tactical ingenuity, and popular mobilization that underpinned the Vietnamese revolutionary struggle.

The aim of this study is to analyze guerrilla warfare tactics and intelligence operations within the context of the Vietnamese resistance, and to demonstrate how asymmetric warfare evolved into a people-centered strategy. In this regard, the study seeks to examine the systematic use of methods such as ambushes, sabotage, hit-and-run tactics, and tunnel warfare; to evaluate the role of the local population—particularly women—in these processes; and to explain the impact of ideology, geography, and social mobilization on the formation and implementation of wartime strategies.

Ho Chi Minh's Revolutionary Warfare Strategy: Guerrilla Tactics, Intelligence, and Social Mobilization

The concept of asymmetric warfare, which constitutes the core conceptual foundation of this study, possesses a semantically rich and analytically multilayered definition. Asymmetric warfare is often framed within the broader category of unconventional warfare, and in many contexts, it is used interchangeably with the notion of irregular warfare. These forms of conflict are characterized by structural, strategic, and operational disparities between actors, typically involving a weaker party that seeks to offset conventional military disadvantages through alternative methods and tactics. Within this framework, asymmetric warfare encompasses a range of subtypes and operational modalities. These include, but are not limited to, guerrilla warfare, underground (clandestine) operations, special forces operations, and kidnapping–rescue missions. Each of these modes reflects distinct tactical logics while remaining embedded within the broader strategic objective of exploiting asymmetries in power, organization, and legitimacy. Among these, guerrilla warfare occupies a particularly prominent position. Guerrilla forces rely on mobility, local knowledge, popular support, and flexible organizational structures, enabling them to challenge conventionally superior adversaries through protracted, low-intensity conflict. Their capacity to blend into civilian populations, conduct hit-and-run attacks, and utilize terrain to their advantage makes them a central

instrument of asymmetric warfare strategies. In this regard, guerrilla movements not only represent a military tactic but also function as a socio-political mechanism that integrates local populations into the broader dynamics of conflict (Körpe, 2023, pp. 18–21). Furthermore, the conceptual elasticity of asymmetric warfare allows it to intersect with other dimensions of conflict, such as intelligence networks, psychological operations, and socio-political mobilization. This multidimensional character underscores the necessity of approaching asymmetric warfare not merely as a set of tactical practices, but as a comprehensive strategic paradigm that reshapes the boundaries between military and civilian spheres.

Ho Chi Minh was born in the village of Kim Liên. Between the ages of 14 and 18, he attended a secondary school in Huế, where he acquired foundational academic knowledge and developed his intellectual framework. He subsequently deepened his experience in the field of education by teaching in Phan Thiết and gained vocational skills through an apprenticeship at a technical institute in Saigon. This period of formal and practical education provided the essential foundation for his later intellectual and political development. During his six years in France (1917–1923), he operated as an active socialist under the pseudonym Nguyễn Ái Quốc ("Patriot Nguyễn"). During this time, he established a group of Vietnamese residents in France and, in 1919, submitted an eight-point petition to the representatives of the great powers at the Versailles Peace Conference, which concluded World War I. The petition called for the French colonial administration to grant equal rights to its subjects in Indochina. Although this initiative received no response from the peace advocates, Ho Chi Minh emerged as a heroic figure for many politically conscious Vietnamese. In 1920, inspired by the success of the communist revolution in Russia and Vladimir Lenin's anti-imperialist doctrines, Ho joined the French Communists who had split from the Socialist Party in December 1920. This period laid the ideological foundations for his revolutionary and anti-imperialist orientation (Brocheux, 2007, pp. 3-15; Neville, 2019, pp. 1-14).

Ho Chi Minh's security policies for Vietnam were fundamentally shaped by two main factors. The first was the historical perception of threat formed by successive occupations of Vietnam by Japan, France, and the United States. The second was his adoption of communist ideology through his education in the Soviet Union, coupled with the rising influence of the communist system in neighboring China.

Ho Chi Minh sought to raise the Vietnamese people's consciousness within a communist ideological framework as a form of resistance against French and American occupation. In line with this, he developed policies aimed at ideologically shaping the public, embracing the principle that: "The mission of education is to raise intellectual standards, develop human resources, foster talent, contribute to the country's development, and build the culture and people of Vietnam" (Ninh, 2023, pp.79–80).

The first step in Ho Chi Minh's security strategy was to enhance ideological awareness within society. For this reason, the literature tends to define him not merely as a communist theorist but as a leader who put communist principles into action. Vietnamese politician Ha Huy Tap notably stated:

"The Communist Party directs class struggle, not racial struggle. The Communist Party is the party of the proletariat and must resist nationalist propaganda in order to maintain its commitment to internationalism. Slogans such as 'revival of the nation' or 'rebirth of the dragon and fairy race' should not be used in the fight against French imperialism; nationalism must be avoided." (Duiker, 2000, p.255)

The Vietnamese people's engagement in warfare is rooted not only in ideology but also in deep historical and cultural traditions. In the Confucian thought system, service to the state is considered a central virtue. Consequently, the concept of a "nation-army" is not foreign to Vietnamese society. Ho Chi Minh pragmatically blended Confucian philosophy with communist

ideology, operationalizing this synthesis in his governance (Duiker, 2000, pp.30–31). In his article "Common Sense" published in the Cuu Quoc newspaper, Minh emphasized that the true driving force behind the revolution was the people, especially the peasantry (Minh, 1954, pp.65–70).

Ho Chi Minh regarded guerrilla warfare during the Vietnamese resistance not merely as a military tactic, but as a people-centered strategy. In his approach, the success of the war was directly dependent on the support and participation of the local population. In this context, the organization of the army and the conduct of military operations were carried out without disrupting the social and economic lives of the peasants. In guerrilla warfare, Ho Chi Minh emphasized the systematic use of asymmetric tactics. Ambushes, sabotage, hit-and-run attacks, and the effective use of tunnel systems were employed by small and flexible units against enemy forces with significant military advantages. These tactics played a critical role in securing Vietnam's superiority, particularly against French colonial forces and later during the American intervention. Ho Chi Minh's strategy extended beyond military operations to encompass societal mobilization. Women, peasants, and local communities actively participated in tasks such as intelligence gathering, logistical support, and providing information about enemy rear positions (Pomeroy, 1968: pp, 200-215).

Mao Tse-tung, in his 1937 work On Guerrilla Warfare, emphasized that guerrilla warfare has unique characteristics and objectives. According to Mao, a militarily weaker nation can adopt guerrilla warfare as a means of resistance against a more powerful aggressor. When an occupying force penetrates deep into the heart of a weaker nation and imposes a brutal and repressive occupation, the terrain, climate, and social conditions can act as obstacles to its advance — obstacles which, if utilized strategically, can be turned into advantages by the resisting population. Guerrilla warfare is the tactical embodiment of this principle — leveraging environmental and societal asymmetries to resist and ultimately overcome a superior foe (Tse-tung, 1937).

In 1941, Ho Chi Minh met with Chinese General Chang Fa-k'wei in Liuchow, China, and was shortly thereafter sent to Kunming to receive specialized intelligence training. Although the Chinese authorities remained cautious toward Ho Chi Minh's communist ideology, they provided this training to leverage his intelligence network within Vietnam. The instruction he received during this period encompassed not only military skills but also the fundamental principles of guerrilla warfare, including the mobilization of the local population and the establishment of intelligence networks. Under Ho Chi Minh's leadership, the Viet Minh viewed guerrilla warfare not merely as a military confrontation but as an essential component of a broader political and organizational struggle. Guerrilla forces established bases in mountainous regions that were difficult for the French to access, particularly in strategic areas inhabited by the Tho ethnic minority. These locations offered natural shelter and ideal terrain for ambushes against French troops. Guerrilla warfare was extended into villages through the creation of "Liberation Committees" and "People's Revolutionary Committees." Through propaganda units, civilians were encouraged to engage in acts of civil disobedience, such as refusing to pay taxes, striking, and resisting cooperation with Japanese or French authorities. Guerrilla units concentrated on disrupting French supply lines, paralyzing communication channels, and conducting sudden raids on isolated military outposts. While the French army maintained control over urban centers, the Viet Minh effectively immobilized French forces in rural areas through guerrilla tactics, forcing the enemy to disperse its troops. Ho Chi Minh employed guerrilla warfare as the "art of balancing military weakness with political strength." The intelligence training he received in China, combined with the local dynamics of Vietnam, was transformed into a highly effective mechanism of resistance against French colonial rule (McAlister, 1968, pp, 55-101).

In conclusion, Ho Chi Minh's independence struggle was not solely ideological—it was also pragmatic and rooted in a people-centric strategy. Supporting this perspective, the Vietnam National Defense Journal states: "In general, the construction of the armed forces, and particularly the army,

is one of the defining elements of President Ho Chi Minh's ideological legacy." (National Defense Journal, 2024). His strategy represents a model of resistance that integrates ideology with popular support and military organization, going beyond mere theoretical discourse.

Guerrilla Warfare Tactics and the Importance of Tunnel Warfare

This section first addresses the concept of "guerrilla." The term guerrilla (from the Spanish guerra, meaning "war") originated during the Peninsular War in the early 19th century, when irregular Spanish fighters and civilians resisted the French occupying forces after the defeat of Spain's regular armies. However, the practice of guerrilla warfare dates back much earlier, even to ancient times. For instance, the Bible recounts the Israelites, under Joshua's leadership, using harassment and ambush tactics during the conquest of Canaan. (Central Intelligence Agency 2002, p. 1).

According to the Turkish Language Association, a guerrilla is defined as "a group equipped with light weapons fighting in small units against a regular army; a member of such a group, an independent-acting band" (Turkish Language Association, 2025). The United States Naval Institute defines guerrillas as "counter-insurgents," while Dr. Otto Heilbrunn highlights the blurred boundaries between guerrilla warfare and terrorism (Heilbrunn, 1966, pp.756–757). Mao Zedong defined guerrilla warfare as "the art of evasion," involving armed groups that use irregular warfare methods while gaining the sympathy of the local population and operating invisibly (Samuels, 2005: pp.80–103). Historian Eric Hobsbawm emphasized that guerrillas, regardless of the era or level of military technology, are fundamentally non-conventional armed forces (Hobsbawm, 1965, p.59).

During the interwar period, the Red Army underwent a profound transformation in its conceptualization of asymmetric warfare. This shift was closely linked to the experiences of the Russian Civil War and the simplification of the multi-layered Orientalist officer training system inherited from the Tsarist era. While Imperial Russia had several institutions dedicated to military-Orientalist education, in the Soviet period this responsibility was almost entirely assumed by the Eastern Department of the M.V. Frunze Military Academy. In the 1920s, for the first time, the curriculum of this department incorporated courses focused specifically on "the nature and forms of struggle on Eastern fronts." These courses introduced analytical frameworks resembling Callwell's notion of "Small Wars," using titles such as "War on Low Culture Fronts" to examine conflicts in non-Western regions. By the 1930s, these courses had become more systematized under the general heading of "Small War," expanding significantly in scope. The curriculum not only analyzed counterinsurgency methods employed by imperialist powers but also addressed revolutionary insurgency tactics grounded in the Marxist-Leninist doctrine of armed uprising and guerrilla warfare. Although ideologically driven, the Red Army's understanding of "small war" increasingly reflected an integrated approach that acknowledged the inseparable link between military, political, and socio-economic dimensions. This theoretical shift was further informed by the Red Army's operational experience during the suppression of the Basmachi movement in Central Asia. Consequently, Soviet military thought evolved from a purely tactical appreciation of irregular warfare to a strategic vision of counterinsurgency, paralleling developments seen in other post-imperial states that survived the Great War (Malkin and Lezin, 2022, pp.78-80).

Despite the end of the Vietnam War decades ago, the extent of Soviet intelligence involvement in the conflict remains uncertain. The Soviet Union possessed highly capable intelligence institutions, particularly the KGB and the GRU, which had the potential to provide significant strategic advantages to North Vietnam and the communist forces in South Vietnam. Although various claims suggest that Soviet intelligence may have supplied early warnings about American air operations through signals intelligence collection or decrypted communications, clear and definitive evidence confirming direct intelligence transfers to Vietnamese forces has not been established (Pribbenow, 2014, pp. 1-4).

During the early stages of Vietnamese intelligence development, the intelligence services of the Viet Cong emerged largely independent of Soviet influence. In the period of resistance against French colonial rule, Vietnamese intelligence leaders received training from British and American intelligence personnel during the Second World War. Additionally, the first intelligence training initiatives for Viet Minh operatives were reportedly organized by a Japanese officer who remained in Vietnam and joined the revolutionary movement after the war.

Ho Chi Minh, inspired by Marxist-Leninist military doctrines, argued that popular support is essential for successful warfare. For him, this approach was synonymous with national liberation. While acknowledging the technological superiority of the American armed forces, Ho Chi Minh identified the limitations of conventional tactics. He therefore advocated for guerrillas to assume operational initiative through ambushes, sabotage, and hit-and-run strategies (Tran and Cao, 2024, pp.1982–1984).

From the moment Ho Chi Minh encountered Mao Zedong, he regarded him as a mentor and meticulously studied and noted Mao's military ideas to guide his own strategies. The guerrilla warfare tactics employed by the Viet Cong were deeply influenced by Chinese military doctrines. In this context, one of the foundational principles of tunnel warfare was the "Encircle-Point-Hit-Reinforcement" tactic, also known as the "fishing tactic."

This tactic aims to encircle a specific location to lure enemy forces in, destroy incoming reinforcements, and maintain control over the combat zone. Attacks are launched at unexpected times using superior numbers, drawing enemy reinforcements into a pre-controlled battlefield, multiple tactics such as encirclement, ambush, and long-range surprise attacks are deployed simultaneously, if total annihilation of the enemy is not feasible, retreat is permitted to preserve combat effectiveness, all personnel are briefed in advance on the operational situation, objectives, and command intent, ensuring high morale and effective coordination (Chung, 1969, pp.3–6).

These tunnels are considered an engineering marvel, notable for their camouflage systems, security features, escape routes, and sophisticated booby-trapped doors. The Viet Cong developed innovative survival mechanisms within the tunnels, including ventilation systems, drainage channels, and escape routes (Mongold and Penycate, 1985, pp. 110–115).

The flexible and people-centered structure of guerrilla warfare created a framework that enabled women's participation in revolutionary struggle from a Marxist feminist perspective. Guerrilla tactics based on popular support allowed women to assume roles in logistics, intelligence, and direct combat, transforming them into active agents in the revolutionary process against patriarchal power structures.

Picture 1. Chu Chi Tunnels Miniature

Source: Andaç Karabulut, Chu Chi Vietnam, 12.08.2023

One of the most critical factors contributing to the Viet Cong's success in tunnel warfare was the support of rural Vietnamese villagers. The Viet Cong won the "hearts and minds" of the peasants in South Vietnam. They assisted them with their daily tasks and, on behalf of Ho Chi Minh and the Communist Party, promised land, greater prosperity, and freedom (BBC, n.d.).

During the day, Viet Cong fighters often posed as farmers, while at night they would engage in guerrilla activities such as laying traps, staging ambushes, and participating in armed engagements. Despite lacking technologically advanced weapons and equipment, they expertly exploited the natural environment of Vietnam. For example, it was reported by Vietnamese officials stationed in Bien Bao So Do, Don Thap region, on August 8, 2023, that Viet Cong fighters:

- fashioned sharpened bamboo spikes smeared with venom from the Vietnamese cobra to booby-trap American movement routes,
- released wild bee hives collected from treetops onto enemy troops, and
- strapped explosives onto trained dogs and sent them into enemy formations as part of unconventional attacks

By integrating elements of the natural landscape into their operational methods, they were able to develop asymmetric tactics that disrupted and exhausted a technologically superior opponent. This approach not only increased the psychological pressure on enemy forces but also demonstrated the strategic value of unconventional warfare in irregular conflict environments.

Picture 2. Viet Cong Natural Trapping Method and Ho Chi Minh Headquarters Attack-Escape Tunnels

Source: Andaç Karabulut, Donh Thop Vietnam, 08.08.2023

It is widely acknowledged that numerous American soldiers lost their lives due to the Viet Cong's extensive use of ambushes, mines, and booby-trap tactics. Reports published by the U.S. Army Headquarters emphasized the need to revise and improve training programs in response to these guerrilla strategies. While the Viet Cong manufactured mines and traps using locally available materials, they also effectively utilized many conventional weapons captured from American forces (The New York Times, 1964; Department of the Army Training Circular, 1967, pp. 2–4).

In the early 1960s, military advisors deployed by the United States to assist the Army of the Republic of Vietnam (ARVN) initially observed the VC's assault operations as irregular, improvised, and seemingly random. At first glance, there appeared to be no consistent framework or strategic coherence among the various military and paramilitary actions carried out by the VC. The only apparent unifying element was their objective to assert political and military control over South Vietnam. However, this observation raised several key questions: How could such seemingly uncoordinated attacks lead to tangible territorial gains in certain regions? And how did the VC, despite ARVN's superior firepower, occasionally manage to establish tactical dominance? These questions revealed the existence of a deeper organizational structure and methodological approach behind the VC's operations. Over time, it became increasingly clear that this "apparent disorder" concealed a systematic method in other words, there was "a method to the madness."

The VC's primary assault tactic gradually emerged and was later codified in the military literature as the "One Slow, Four Quick" strategy. This framework outlines a five-phase operational pattern that underpins nearly all types of VC military actions. While this template does not explain every aspect of the organization's operational conduct, it represents a recurring structural characteristic observed in virtually all VC engagements — from attacks on fortified or civilian areas, to ambushes on military convoys and infantry units, as well as rapid raids and low-intensity harassment operations (Department of the Army, 1973, pp. 6–8).

One of the most original contributions of this study is its reliance on primary data collected during fieldwork conducted between July 17 and August 17, 2023, in Ho Chi Minh City and Dong Thap province, Vietnam. The research aimed to observe guerrilla warfare practices on-site and included semi-structured interviews with individuals who either participated in or witnessed the Vietnam War firsthand.

In this context, a significant narrative was recorded during an interview with the son of retired Viet Cong officer Bui Ngoc Em, who had actively fought against U.S. forces. The participant shared specific details about the Viet Cong's ambush and booby-trap tactics:

"The Viet Cong lived underground like moles. When the Americans walked through the jungle, traps were not placed directly on the path, but beside it, in the cover positions. When the Viet Cong opened fire from the trail, the Americans instinctively moved to take cover—and that's where they would step on mines or traps hidden in those positions." This tactical approach was based on anticipating the enemy's natural defense reflexes and redirecting their movements toward pre-set danger zones. It reflects the operational logic of the "Encircle – Fix – Strike – Reinforce" method, also known as the "fishing tactic," which was deeply influenced by Chinese military doctrine. Furthermore, this method aligns closely with Mao Tse-Tung's 1937 doctrine of "people's war," where guerrilla resistance is rooted in local geography and popular support. Ho Chi Minh successfully adapted this doctrine to Vietnam's context, combining tactical innovation with mass mobilization. The result was not only military success but also the cultivation of enduring social solidarity and national consciousness (anadolusanat.org, 2026).

The tactical use of tunnels implemented under Ho Chi Minh had a profound impact on warfare. Tunnels provided a form of protection that was nearly impervious, significantly increasing the survival chances of units by shielding them from aerial bombardment and enemy fire. They enabled forces to emerge unexpectedly at various locations and times, thereby catching adversaries

off guard. For example, the primary objective of North Korean tunnels is to exploit speed and surprise in order to seize the initiative. These subterranean networks facilitated undetected movement, combat operations, and logistical resupply. Additionally, tunnels served as secure and concealed shelters and storage facilities, often difficult to detect. Tunnels functioned as a force multiplier, allowing relatively small units to delay or neutralize much larger and technologically superior forces. Modern examples, particularly in North Korea, illustrate that these systems can support the rapid deployment of substantial personnel and equipment, reportedly accommodating up to 10,000 soldiers per hour. By impeding enemy advances, tunnels also exerted a demoralizing psychological effect. Historical precedents, such as the American Civil War, demonstrate that tunnels and earthen fortifications compelled opposing armies to adjust their strategies, sometimes delaying operations for weeks and conferring a symbolic "moral victory" to defenders. The clearance and destruction of tunnel networks imposed enormous human and operational costs on the attacking forces. Through their combination of concealment, protection, the capacity for surprise, and the ability to neutralize the technological advantages of the adversary—particularly air superiority—tunnels have consistently proven to be a highly effective tactical instrument in military history (Reece, 1997, pp.7-29).

The Vietnamese communist leader Ho Chi Minh underscored the centrality of women in revolutionary struggle with his oft-cited assertion: "Women constitute half of the population. If women are not liberated, society cannot be liberated." This statement not only reflects an ideological commitment to gender equality but also highlights the strategic importance of women within the broader framework of guerrilla warfare and asymmetric conflict. In the context of the Vietnam War, women assumed multifaceted and indispensable roles that extended well beyond conventional perceptions of combat participation. One of the most notable examples is the organization known as the Long-Haired Army (often referred to as the "Long-Haired Army" or "Long-Haired Warriors"), which consisted primarily of female guerrilla fighters and supporters. This group played a particularly significant role in tunnel warfare, a defining feature of Viet Cong military strategy. Contrary to the assumption that guerrilla participation is primarily defined by direct armed engagement, the contributions of the Long-Haired Army were predominantly concentrated in non-combat yet strategically vital domains. These included logistical support, medical assistance and first aid, food supply and distribution, and the maintenance of underground tunnel networks. Their activities ensured the sustainability of guerrilla operations by facilitating mobility, concealment, and endurance under conditions of intense military pressure. Moreover, women's involvement in tunnel warfare illustrates the integration of civilian and military spheres that characterizes asymmetric warfare. By operating within and around tunnel systems, women not only contributed to the physical infrastructure of resistance but also to the social organization and resilience of local communities. In this sense, their roles cannot be reduced to auxiliary functions; rather, they constituted an essential component of the operational and strategic effectiveness of Viet Cong tactics. Thus, the case of the Long-Haired Army demonstrates that women's participation in guerrilla warfare must be understood as both a practical necessity and a strategic asset, reinforcing the broader argument that asymmetric warfare relies on the mobilization of all segments of society (Davrennes, 2019, pp. 110-115).

Ho Chi Minh and the Intelligence Operations of the Viet Cong

The founding leader Ho Chi Minh played a pivotal role in shaping Vietnam's intelligence doctrine and establishing the theoretical foundations of the country's intelligence apparatus. These foundations were effectively operationalized during the period of American involvement in Vietnam between 1955 and 1975. Ho Chi Minh's communist ideology, together with his close political and ideological relationship with Chinese leader Mao Zedong, significantly influenced the formation of Vietnam's intelligence structure. The asymmetric warfare strategy adopted within the communist framework necessitated the active mobilization of the civilian population, thereby ensuring that intelligence activities were conducted in close coordination with local communities. In this regard,

public participation and societal support constituted indispensable components of operational success.

The American intervention in Vietnam provided the country with a crucial arena of practical experience, enabling the more effective mobilization of national power elements and the refinement of wartime strategies. By employing asymmetric warfare tactics against an adversary possessing overwhelming technological superiority, Vietnam maximized the strategic advantages derived from both local support networks and the ideological motivation generated by communism. Throughout the conflict, military, political, and intelligence structures were integrated into a unified operational framework, thereby strengthening Vietnam's resistance capacity and contributing to the development of an effective long-term strategy. In particular, Vietnam approached national power not as a collection of isolated instruments but as an intelligence-centered and interconnected system.

Sun Tzu emphasized the centrality of intelligence in warfare, arguing that "The element of surprise, which is the sole factor of efficiency and victory in war, depends on maintaining a balance between having complete knowledge of the opponent and remaining unknown oneself; therefore, the arts of secrecy and deception are principal in warfare" (Tzu, 2008: p.18). Within this intellectual framework, Ho Chi Minh conceptualized every Vietnamese citizen as both a potential combatant and an intelligence asset. In order to institutionalize and optimize these activities, he implemented a professional organizational structure referred to as the "grapevine model," which relied on a cellular system designed to ensure operational security and organizational efficiency (Akyar, 2016, p. 15).

Vietnam's more than fifty-year struggle against France, Japan, the United States, and the Pol Pot regime in Cambodia represents a prolonged history of organized armed resistance. The transformation of revolutionary theory into practical guerrilla warfare by Vietnamese forces generated significant operational experience, which subsequently contributed to the evolution of Vietnam's intelligence and warfare doctrines.

Niccolò Machiavelli, in his 1520 treatise Dell'arte della guerra, attributed particular significance to intelligence activities. According to Machiavelli, espionage constituted one of the most critical dimensions of military operations, and the acquisition of accurate and reliable intelligence prior to combat was indispensable. He further emphasized the importance of maintaining the secrecy of military headquarters and command structures. Machiavelli articulated the strategic value of intelligence in the following terms:

"If you wish to learn the secrets of your enemy and understand his organization, some send envoys and with them, men dressed as both soldiers and civilians. These individuals observe the enemy army, examine its strengths and weaknesses, and create opportunities to defeat the enemy. Others send trusted friends into exile to uncover enemy plans. Additionally, capturing prisoners can yield similar secrets" (Machiavelli, 1521, pp. 150–200).

Ho Chi Minh assigned revolutionary guerrilla and militia units responsibilities extending beyond direct combat to include systematic intelligence collection. The effectiveness of these operations, however, depended heavily on the cooperation of diverse ethnic groups throughout Vietnam's geographically and socially heterogeneous regions. Such collaboration facilitated the acquisition of extensive and reliable information regarding enemy forces and foreign actors (Akyar, 2016: p. 27). This historical legacy also contributed to shaping the structure of Vietnam's contemporary intelligence apparatus in the 21st century.

During the Cold War era, Vietnam—characterized by underdevelopment and a predominantly rural peasant population—witnessed the emergence of paramilitary formations composed of civilians and guerrilla fighters who played substantial roles in the revolutionary movement. Following the division of the country into North and South Vietnam in 1955, communist guerrillas from the North infiltrated southern institutions and military structures in order to conduct

propaganda activities. These efforts made a considerable contribution to the revolutionary process. Ho Chi Minh, who had received education in Moscow, was recognized by the Central Intelligence Agency (CIA) for his expertise in propaganda and covert political organization. Throughout Vietnam's independence struggle, clandestine propaganda operations were conducted extensively, while Vietnamese collaborators working with French authorities were identified and neutralized through informant networks. Although the literature frequently emphasizes Ho Chi Minh's close relations with the Chinese Communist Party, the CIA characterized the organization as an "underground organization." In this context, it may be argued that the Chinese Communist Party constituted one of the most influential practical models shaping Ho Chi Minh's covert operational methods (Central Intelligence Agency, 1949, pp.1-10). The intelligence doctrine developed under Ho Chi Minh's leadership was integrated with asymmetric warfare strategies based on mass participation, thereby increasing operational effectiveness through the coordination of national power elements. Moreover, the professional cellular organization of intelligence networks, combined with transnational communist connections, played a decisive role in the success of Vietnamese resistance movements. This historical experience profoundly influenced the institutional structure of contemporary Vietnamese intelligence.

The effectiveness of the intelligence system employed by Vietnamese guerrilla forces can largely be attributed to the speed, resilience, and organizational sophistication of their communication networks. In the absence of reliable information flows, guerrilla units faced the risk of isolation and operational paralysis. Communication methods primarily relied on natural and low-visibility signaling techniques. Predetermined sounds—such as bird calls in mountainous regions or dog barking in villages—were employed as rendezvous signals. Directional guidance and operational information were also transmitted through coded markings placed on trees or walls. Visual communication methods, including smoke during daylight hours and fire signals at night, facilitated long-distance coordination. During movement operations, guerrilla units commonly deployed reconnaissance elements composed of individuals dressed in civilian clothing ahead of the main force. These operatives were responsible for identifying suspicious activities or potential threats and relaying such information to commanders, thereby minimizing the risk of ambush. In sabotage operations targeting railways, covert communication with agents embedded within target areas enabled the determination of the most advantageous timing for attack, which constituted a crucial factor in operational success. As the revolutionary movement expanded, its intelligence capacity was further strengthened through the integration of technical communication tools such as radios and telephones alongside traditional methods. This hybrid communication model substantially enhanced coordination, flexibility, and operational effectiveness (O'Dowd, 2012, pp.573-580).

During the initial stages of Viet Cong mobilization, armed units were composed predominantly of male combatants. However, as the conflict intensified—particularly with the expansion of tunnel warfare—women assumed increasingly significant roles, especially in logistical support activities such as transporting supplies, maintaining tunnel systems, and providing medical assistance. Despite this initial division of labor, Ho Chi Minh identified the strategic potential of women beyond auxiliary functions and explicitly emphasized their effectiveness within intelligence operations. Consequently, women were not only incorporated into the broader revolutionary structure but were also deliberately directed toward intelligence-related responsibilities rather than conventional combat roles. Within this framework, women emerged as central actors in intelligence gathering, transmission, and covert communication networks. Their ability to move inconspicuously in both rural and urban environments enabled them to function as highly effective intelligence couriers. Disguised as ordinary civilians—including peasants, market vendors, or caregivers engaged in routine daily activities—Vietnamese women were able to collect, transport, and disseminate sensitive information with a level of speed, flexibility, and secrecy often unattainable for male

operatives. This capability significantly enhanced the operational adaptability and effectiveness of Viet Cong forces (Borton, 2018, pp. 3–13).

In addition to intelligence activities, women also played active roles in propaganda and mobilization campaigns. They were instrumental in organizing rural communities and in recruiting and politically socializing Vietnamese women and youth into the revolutionary movement. This dual function—combining intelligence operations with sociopolitical mobilization—demonstrates the multidimensional character of women's participation in asymmetric warfare. Scholarly analyses further underscore the strategic significance of these contributions. For example, Heather Marie Stur argues that women's observational capabilities and attentiveness to social and environmental detail rendered them particularly effective in intelligence work. Their ability to interpret subtle changes in local dynamics, detect irregularities, and transmit critical information substantially strengthened the resilience and responsiveness of Viet Cong operations. Taken together, these dynamics indicate that women were not merely auxiliary participants but rather constituted a central component of the Viet Cong's asymmetric warfare strategy. Their integration into intelligence, logistics, and propaganda networks illustrates how gender roles were strategically reconfigured to exploit the structural asymmetries of the conflict, thereby enhancing the overall effectiveness of revolutionary warfare (Borton, 2018, pp.3–13).

The Role of Women in Guerrilla Warfare

Gina Marie Weaver's Ideologies of Forgetting: Rape in the Vietnam War explicitly reveals that American soldiers regarded Vietnamese women were subjected to sexual violence. The book includes the testimony of Peter Martinsen, a former American soldier and interrogator of prisoners of war in Vietnam. Martinsen harshly criticized the perception held by American troops, describing it as viewing. When peace activist Dave Dellinger asked Martinsen whether American soldiers understood Vietnamese customs such as funeral rites, Martinsen responded starkly: "It is noted that, for the soldiers, Vietnamese women were often treated as companions and regarded as objects" However, rather than emphasizing the sexist and colonialist nature of this view, Dellinger shifted the discussion toward the general attitude of the Vietnamese people toward Americans (Zaremberg and Roggeband, 2025, p. 19).

Martinsen's statements starkly expose the extent of exploitation endured by women during the war. Nevertheless, Dellinger and other interrogators tended to focus on broader issues such as racism and cultural arrogance rather than interrogating the testimony from a gendered perspective. This approach obscured Martinsen's critical insight into the systemic nature of American military culture's dehumanization, sexualization, and exploitation of Vietnamese women. His words clearly indicate that sexual abuse against Vietnamese women was not an isolated incident but a widespread and structural problem (Weaver, 2010, p. 50).

The role of women among guerrilla fighters, who constituted a key armed component of the communist system, is particularly striking. Feminism served as a driving force behind the influence of communist political ideology on women. Barbara Alpern Engel and Clifford N. Rosenthal explore this influence on women's movements prior to the Soviet revolutionary period in their work Five Sisters, which chronicles the lives of women such as V. Figner, V. Zasulich, E. Kovalskala, P. Ivanovskaia, and O. Liubatoivch. The study emphasizes the emergence of women's solidarity during the spread of communist ideology among the populace and highlights that female guerrillas were equally active in armed and bomb attacks (Engel and Rosenthal, 1992, pp.10-13).

In the context of the Vietnam War, the perception that women only served in rear support roles is a significant misconception. Vietnamese women played critical roles not only in logistics and first aid but also in guerrilla attacks and intelligence operations. Their unassuming presence in daily life, rapid organizational abilities, and the American military's gender-biased underestimation enabled Vietnamese women to operate effectively (Osborn, 2013, pp.154).

Although often overshadowed in narratives of Vietnam's battlefield success, the contributions of women remain indispensable. Historically, the Trung Sisters led resistance against Chinese occupation of Vietnam. Following the execution of Trung Trac's husband for rebellion, the sisters galvanized the Vietnamese nobility, capturing 65 citadels and crowning Trung Trac as queen; however, they were eventually defeated by Chinese forces after three years. Two centuries later, Trieu Au led an army of 1,000 against China, although this uprising was short-lived. The courage of both women became symbols of freedom for the Vietnamese people. Years later, the Vietminh guerrilla movement fought against the French colonialists, securing victory in 1954 and dividing Vietnam into North and South. Shortly thereafter, a new conflict erupted between North and South Vietnam, with the United States backing the South, while the North framed the struggle as the "War of Resistance Against America," which the U.S. termed the "Vietnam War" (Atwood, 2018, pp.xii-xiv).

Nguyen Thi Dinh is a prominent female leader in the Vietnamese revolution. After her husband was imprisoned and died, she joined the resistance and led the Ben Tre Uprising at age 25. Known as the founder of the "Long-Haired Army," Dinh championed the active participation of women in warfare. She rose to the rank of major general in 1974 and played a key role in the liberation of Saigon. Ho Chi Minh himself remarked, "In the world, such a woman general exists only with us." In 1960, the Ben Tre Provincial Party Committee initiated the Dong Khoi Movement under the slogan "Unity and Determined Action." The uprising, led by Vietnam's first female guerrilla commander Nguyen Thi Dinh and others in Dinh Thuy, Phuoc Hiep, and Binh Khanh, quickly spread to surrounding regions. Following enemy reprisals involving village burnings, looting, and violence against civilians, a political resistance movement was organized by approximately 5,000 women forming the "Long-Haired Army." Nguyen Thi Khao played an active role in organizing women's resistance and preserving the revolution. Despite all oppression, women continued to support the revolutionary cause (Thuc, n.d.; Vietnamnet Global, 04.05.2020).

Tran Thi Gung, a Viet Cong guerrilla, stated in a 1989 interview with Morley Safer that it was her duty to capture American soldiers and bring them to headquarters. Notably, she recounted asking an American soldier to remove his boots, saying, "I suppose Americans aren't used to walking barefoot like we do." This statement reflects the determination of Viet Cong guerrillas and their resilience against the hardships of war. It also symbolizes their attempt to establish physical and psychological superiority over American troops. The emphasis on barefoot walking highlights the guerrillas' adaptability to natural conditions and the vulnerability of American soldiers to such harsh environments (Haas, 1994, p.10).

The Perfume River, which flows through the historic city of Huế in Vietnam, derives its name from the fragrant scent carried by fallen blossoms from surrounding orchards during the autumn season. This evocative natural setting also served as the backdrop for a lesser-known yet strategically significant component of Viet Cong operations during the early stages of the conflict. Between 1955 and 1960, young women—typically between the ages of 18 and 20—were actively engaged in daily activities along the river, which provided both a cover for routine civilian life and a strategic environment for covert organization.

Within this context, female guerrillas formed a unit known as the "Hương River Squad" (Perfume River Squad), adopting their name directly from the geographical space in which they operated. To facilitate mutual recognition while maintaining a degree of cultural normalcy, members often wore traditional conical hats, which simultaneously functioned as markers of identity and tools of concealment. This blending of civilian appearance with military intent reflects a broader characteristic of asymmetric warfare, wherein the boundaries between combatant and non-combatant are deliberately blurred.

The women of the Hương River Squad were not confined to auxiliary roles; rather, they actively participated in armed engagements, particularly through ambush tactics targeting U.S. military personnel. In these operations, they utilized captured weapons such as the AR-15 rifle, demonstrating both adaptability and tactical competence. Over time, their operational capacity expanded to include the use of more destructive conventional weaponry, including rocket launchers seized from enemy forces, thereby significantly enhancing their combat effectiveness.

Equally important was their integration into the extensive underground infrastructure surrounding Huế. The region was characterized by a complex network of tunnel systems and concealed shelters, resembling a labyrinthine structure that enabled covert mobility and strategic infiltration. Female Viet Cong operatives played a crucial role not only on the surface but also within these subterranean environments, occupying key transit points and ensuring the continuity of communication and supply that their presence in these hidden spaces underscores the multidimensional nature of their participation, spanning combat, logistics, and intelligence functions.

As highlighted by Mark Bowden (2017, pp. 104–114), the activities of these women illustrate the broader strategic logic of Viet Cong warfare: the effective utilization of local geography, social structures, and gendered expectations to offset conventional military disadvantages. In this sense, the Hương River Squad exemplifies how women were not merely peripheral actors but integral components of a sophisticated and adaptive system of asymmetric warfare.

The role of women in guerrilla warfare, as an armed struggle tool of communist ideology, stands out as a significant topic both historically and ideologically. Communist movements have regarded feminism not only within the framework of women's rights but also as an indispensable part of revolutionary struggle. In the context of the Vietnam War, women were not limited to logistics and support roles; they actively participated in intelligence, ambushes, and guerrilla operations. The U.S. military's gender-based threat perception facilitated Vietnamese women becoming unseen yet effective actors in the war.

Prominent female leaders like Nguyen Thi Dinh made women's roles in revolution and warfare visible, while the establishment of women's organizations such as the "Long-Haired Army" exemplified female solidarity and collective resistance. This phenomenon supports Marxist feminist claims that women's emancipation is inherently intertwined with class struggle. Furthermore, Vietnamese women's resilience and determination on the battlefield were critical factors in both physical and psychological struggles, decisively contributing to the war's outcome.

From a Marxist feminist viewpoint, Vietnamese women stood at the forefront of resistance against colonial and gendered oppression, symbolizing both the national independence and gender equality struggles. This experience serves as a concrete example of women's empowerment as historical and political subjects.

In summary, the influence of communist ideology on women and the active participation of female guerrillas played a vital role in both war strategies and social solidarity. Furthermore, the role of Vietnamese women in combat and as symbols of resistance was decisive in achieving victory. Tran Thi Gung's testimony holds particular significance regarding the resolve of female guerrillas and their strategy to establish psychological dominance.

Conclusion

Ho Chi Minh's security doctrine was fundamentally shaped by Vietnam's historical experiences of foreign occupation and by his ideological formation within the Soviet intellectual tradition. The occupations by Japan, France, and the United States led Ho Chi Minh to conceptualize political consciousness as a strategic instrument of resistance. Rather than treating communism solely as an abstract ideological framework, he transformed it into a practical mechanism for mobilization, social organization, and revolutionary warfare. Accordingly, ideological education became central

to the revolutionary process, enabling the politicization of the population through a class-based rather than exclusively nationalist discourse. In this regard, the Vietnamese Communist movement adopted a distinctly internationalist orientation, reinforced by the Confucian-inspired "nation-army" understanding that facilitated the integration of society into the revolutionary struggle. Ho Chi Minh's emphasis on peasants and ordinary citizens as the primary source of revolutionary power demonstrates that Vietnam's security strategy rested on the systematic fusion of ideology, social mobilization, and armed resistance. This strategic synthesis continues to shape contemporary Vietnamese security thinking.

This study argues that the effectiveness of Viet Cong asymmetric warfare cannot be sufficiently explained through military tactics alone. Instead, the Vietnamese case demonstrates that revolutionary warfare functioned as an integrated socio-political and intelligence-based system in which popular mobilization constituted the decisive factor. Within this framework, women emerged not as auxiliary participants but as central actors in the operational sustainability and strategic effectiveness of the Viet Cong. Their participation extended simultaneously across intelligence, logistics, propaganda, and direct combat functions, thereby blurring conventional distinctions between civilian and military spheres.

The example of the "Hương River Squad" illustrates how asymmetric warfare relied upon the strategic integration of social identities into military operations. By embedding themselves within ordinary civilian life while simultaneously conducting covert and armed activities, female guerrillas transformed everyday social spaces into operational environments. Their ability to move inconspicuously within both rural and urban settings provided substantial advantages in intelligence gathering, communication, and operational coordination. Moreover, women's involvement in logistics, tunnel systems, and ideological mobilization ensured the continuity and resilience of guerrilla warfare under conditions of prolonged conflict.

Theoretically, this study contributes to the literature on asymmetric warfare by demonstrating that the Viet Cong's success derived not only from military adaptability but from the institutionalized mobilization of society as an intelligence-centered security structure. In particular, the Vietnamese experience reveals that women's integration into revolutionary warfare significantly expanded the operational depth, flexibility, and sustainability of asymmetric conflict. From a Marxist feminist perspective, the Vietnamese case therefore represents not merely an example of national liberation, but also a transformation of gendered roles within revolutionary warfare. Women functioned simultaneously as combatants, intelligence operatives, logisticians, and agents of political mobilization, making them indispensable to the broader architecture of Viet Cong resistance.

Consequently, the Vietnamese model demonstrates that asymmetric warfare achieves strategic effectiveness when military operations are embedded within a broader system of ideological legitimacy, intelligence coordination, and societal participation. The Viet Cong experience thus offers an important theoretical framework for understanding how revolutionary movements convert social organization into long-term strategic capacity under conditions of structural asymmetry.

www.turkishstudies.net/turkishstudies

Turkish Studies

eISSN: 1308-2140

ANKARA SCIENCE UNIVERSITY

Asimetrik Savaşın Araçları: Viet Cong Taktiklerinde Kadınlar, Tünel Savaşları ve İstihbarat Faaliyetleri

Giriş

Vietnam'daki Fransız sömürge yönetimi, Çin ve Japonya gibi bölgesel güçlerin farklı dönemlerde gerçekleştirdiği önceki işgallere kıyasla çok daha kalıcı ve yıkıcı sonuçlar doğurmuştur. Sömürge yönetimi, sistematik ekonomik sömürüyü ve siyasal baskıyı kurumsallaştırarak Vietnam toplumunun sosyal ve siyasal yapısında derin dönüşümlere yol açmıştır. Bu sömürü ve baskı sistemi ise Vietnam'da güçlü bir sömürgecilik karşıtı bilincin ve örgütlü direnişin ortaya çıkmasına zemin hazırlamıştır. Bu bağlamda, Ho Chi Minh City'de bulunan ve Fransız sömürge döneminde kullanılan işkence araçlarının sergilendiği müze, sömürge yönetiminin uyguladığı şiddetin somut bir göstergesini oluştururken, aynı zamanda Vietnam halkının kolektif tarihsel hafızasını ve sömürge egemenliğine karşı sürdürdüğü kalıcı direnişi de yansıtmaktadır.

Kadınlar, büyük ölçüde baskıcı koşulları aşma, yeni beceriler edinme ve anlamlı bir toplumsal etki yaratma arzusu nedeniyle devrimci hareketlere katılmışlardır. Başlangıçta bu hareketlere feminist kimlikle katılmamış olsalar da, mücadele sürecindeki deneyimleri sonucunda birçoğu feminist bir bilinç geliştirmiştir. Bu dönüşüm, esas olarak mücadele içinde kazandıkları örgütsel beceriler ile rollerini sınırlandırmaya devam eden cinsiyetçi uygulamalar arasındaki çelişkiden kaynaklanmıştır. Literatürde de belirtildiği üzere, "bu beceriler ve hoşnutsuzlukların birleşimi patlayıcı bir etki yaratmaktadır" ve bu durum kadınların gerilla hareketlerine katılımını kolaylaştırmıştır (Cagan, 2015, ss. 482–483).

Şiddetin devrimci mücadelede bir alternatif olarak ortaya çıkış süreci, Karl Marx ve Friedrich Engels'in *Komünist Manifesto* (1848) adlı eserinde dile getirdikleri şu ifadeler çerçevesinde de anlaşılabilir:

"Proletaryanın gelişiminin en genel aşamalarını tasvir ederken, mevcut toplumun bağrında süregelen, az ya da çok gizli iç savaşı; bu savaşın açık bir devrime dönüştüğü ve burjuvazinin şiddet yoluyla devrilmesinin proletaryanın egemenliğinin temelini attığı noktaya kadar izledik" (Angals ve Marks, 1967).

Bu çerçevede Vietnamlı kadınlar, bu dinamiğin dönüştürücü potansiyelini somut biçimde ortaya koymaktadır. Hem sömürge baskısı hem de köklü ataerkil normlarla karşı karşıya kalan kadınlar, gerilla savaşında savaşçı, istihbarat görevlisi ve örgütleyici rollerini aktif biçimde üstlenmişlerdir. Onların mücadeleye katılımı; becerilerin, toplumsal hoşnutsuzlukların ve devrimci bilincin nasıl kesiştiğini, bunun da hem etkili bir sömürgecilik karşıtı direnişin hem de devrimci bağlam içinde belirgin bir feminist bilincin ortaya çıkmasını nasıl sağladığını göstermektedir.

Soğuk Savaş'ın başlamasıyla birlikte komünizm, Doğu Asya genelinde etkisini hızla genişletmeye başlamıştır. W. Macmahon Ball'a göre, komünizmin bölgede başarı kazanmasının temel nedenlerinden biri, geniş halk kitlelerine sağlık ve sosyal refah hizmetlerini etkin biçimde

sunabilmesidir (Ball, 1951, s. 241). Ayrıca, General C. P. Cabell, 1956 tarihli CIA raporu *The Communist Threat in East Asia*'da Vietnam'ı yer üstü ve yer altı doğal kaynakları bakımından stratejik öneme sahip bir ülke olarak değerlendirmektedir. Özellikle kauçuğun, Amerikan askerî teknolojisi açısından kritik bir hammadde olduğunu vurgulamaktadır. Cabell'in analizindeki dikkat çekici unsurlardan biri ise "sömürgecilik" kavramıdır. Ona göre, Vietnam halkının sömürgeciliğe karşı köklü muhalefeti, komünizmin bölgede benimsenmesi ve başarı kazanmasında önemli rol oynamıştır (Cabell, 1956, ss. 1–8).

Bu çalışma, Vietnam direnişi tarafından yürütülen gerilla savaşı taktiklerini ve istihbarat faaliyetlerini ayrıntılı biçimde incelemektedir. Pusu, sabotaj ve vur-kaç gibi asimetrik yöntemlerin nasıl sistemli ve etkili biçimde uygulandığı ile yerel halkın bu süreçlere nasıl aktif olarak katıldığı analiz edilmektedir. Araştırmanın en özgün yönlerinden biri, 17 Temmuz–17 Ağustos 2023 tarihleri arasında Ho Chi Minh City ve Dong Thap kasabasında gerçekleştirilen saha gözlemlerinden elde edilen birincil verilere dayanmasıdır. Bu yönüyle çalışma, yalnızca kuramsal değil, aynı zamanda ampirik bir katkı sunmakta; gerilla savaşını yalnızca askerî bir strateji olarak değil, halk tabanlı bir direniş biçimi olarak değerlendirmektedir.

ABD işgaline karşı mücadele eden Ho Chi Minh önderliğindeki devrimci faaliyetler, ağırlıklı olarak Ho Chi Minh City ve Dong Thap kasabasında yoğunlaşmıştır. Her iki yer de Vietnam tarihi açısından büyük önem taşımaktadır. Ho Chi Minh City, gerilla savaşçılarına barınak, ikmal güzergâhı, istihbarat merkezi ve yaşam alanı sağlayarak teknolojik açıdan üstün güçlere karşı uzun süreli direnişi mümkün kılan geniş yer altı ağı Cu Chi Tünelleri ile tanınmaktadır. Dong Thap ise Vietnam gerilla birliklerinin temel operasyon merkezi olarak stratejik planlama ve askerî harekâtların koordinasyonuna ev sahipliği yapmıştır. Bu iki bölge birlikte, Vietnam devrimci mücadelesinin temelini oluşturan yerel coğrafyanın, taktik yaratıcılığın ve halkın seferber edilmesinin nasıl bütünleştiğini ortaya koymaktadır.

Bu çalışmanın amacı, Vietnam direnişi bağlamında gerilla savaşı taktiklerini ve istihbarat faaliyetlerini analiz ederek asimetrik savaşın nasıl halk merkezli bir stratejiye dönüştüğünü ortaya koymaktır. Bu doğrultuda çalışma; pusu, sabotaj, vur-kaç taktikleri ve tünel savaşının sistematik kullanımını incelemeyi, yerel halkın—özellikle kadınların—bu süreçlerdeki rolünü değerlendirmeyi ve ideolojinin, coğrafyanın ile toplumsal seferberliğin savaş dönemi stratejilerinin oluşumu ve uygulanması üzerindeki etkisini açıklamayı amaçlamaktadır.

Ho Chi Minh'in Devrimci Savaş Stratejisi: Gerilla Taktikleri, İstihbarat ve Toplumsal Seferberlik

Bu çalışmanın temel kavramsal dayanağını oluşturan asimetrik savaş kavramı, anlamsal açıdan zengin ve analitik olarak çok katmanlı bir tanıma sahiptir. Asimetrik savaş, çoğunlukla daha geniş bir alışılmamış savaş kategorisi içerisinde ele alınmakta ve birçok bağlamda düzensiz savaş kavramıyla eş anlamlı olarak kullanılmaktadır. Bu çatışma biçimleri, aktörler arasındaki yapısal, stratejik ve operasyonel farklılıklarla karakterize edilmektedir. Genellikle daha zayıf konumdaki taraf, konvansiyonel askerî dezavantajlarını alternatif yöntemler ve taktikler aracılığıyla dengelemeye çalışmaktadır. Bu çerçevede asimetrik savaş; çeşitli alt türleri ve operasyonel yöntemleri kapsayan geniş bir alanı ifade etmektedir. Bunlar arasında gerilla savaşı, yer altı (gizli) operasyonları, özel kuvvet operasyonları ve kaçırma-kurtarma görevleri bulunmaktadır. Bu yöntemlerin her biri farklı taktiksel mantıklara sahip olmakla birlikte, güç, örgütlenme ve meşruiyet alanlarındaki asimetrilerden yararlanmayı amaçlayan daha geniş bir stratejik hedef içerisinde yer almaktadır. Bu yöntemler arasında gerilla savaşı özellikle önemli bir konuma sahiptir. Gerilla güçleri; hareket kabiliyeti, yerel bilgi, halk desteği ve esnek örgütlenme yapıları sayesinde uzun süreli ve düşük yoğunluklu çatışmalar yoluyla konvansiyonel açıdan üstün rakiplere karşı mücadele edebilmektedir. Sivil nüfus içerisinde gizlenebilme, vur-kaç saldırıları gerçekleştirme ve arazi koşullarını kendi avantajlarına kullanma kapasiteleri, onları asimetrik savaş stratejilerinin temel

unsurlarından biri hâline getirmektedir. Bu bağlamda gerilla hareketleri yalnızca askerî bir taktik olarak değil, aynı zamanda yerel halkı çatışmanın daha geniş dinamiklerine dâhil eden sosyo-politik bir mekanizma olarak da işlev görmektedir (Körpe, 2023, ss. 18–21). Bunun yanı sıra, asimetrik savaş kavramının esnek yapısı; istihbarat ağları, psikolojik operasyonlar ve sosyo-politik seferberlik gibi çatışmanın diğer boyutlarıyla da kesişmesine olanak sağlamaktadır. Bu çok boyutlu özellik, asimetrik savaşın yalnızca bir dizi taktiksel uygulama olarak değil, askerî ve sivil alanlar arasındaki sınırları yeniden şekillendiren kapsamlı bir stratejik paradigma olarak ele alınması gerektiğini göstermektedir.

Ho Chi Minh, Kim Liên köyünde doğmuştur. 14 ile 18 yaşları arasında Huế kentindeki bir ortaokula devam etmiş, burada temel akademik bilgisini edinmiş ve entelektüel düşünce yapısının temellerini oluşturmuştur. Daha sonra Phan Thiết bölgesinde öğretmenlik yaparak eğitim alanındaki deneyimini geliştirmiş ve Saigon'daki bir teknik enstitüde çıraklık eğitimi alarak mesleki beceriler kazanmıştır. Bu dönemde aldığı örgün ve uygulamalı eğitim, ilerleyen yıllardaki entelektüel ve siyasal gelişiminin temelini oluşturmuştur.

Fransa'da geçirdiği altı yıl boyunca (1917–1923), Nguyễn Ái Quốc ("Yurtsever Nguyễn") takma adıyla aktif bir sosyalist olarak faaliyet göstermiştir. Bu süreçte Fransa'daki Vietnamlı göçmenlerden oluşan bir grup kurmuş ve 1919 yılında, I. Dünya Savaşı'nı sona erdiren Versay Barış Konferansı sırasında büyük güçlerin temsilcilerine sekiz maddelik bir dilekçe sunmuştur. Bu dilekçede, Fransız sömürge yönetiminden Çinhindi'ndeki halklara eşit haklar tanınması talep edilmiştir. Her ne kadar bu girişim barış savunucuları tarafından dikkate alınmamış olsa da, Ho Chi Minh birçok siyasi bilinç sahibi Vietnamlı için kahraman figür hâline gelmiştir. 1920 yılında ise Rusya'daki komünist devrimin başarısından ve Vladimir Lenin'in anti-emperyalist görüşlerinden etkilenerek, Aralık 1920'de Sosyalist Parti'den ayrılan Fransız Komünistlerine katılmıştır. Bu dönem, onun devrimci ve anti-emperyalist yöneliminin ideolojik temellerinin oluşmasını sağlamıştır (Brocheux, 2007, ss. 3–15; Neville, 2019, ss. 1–14).

Ho Chi Minh'in Vietnam'a yönelik güvenlik politikaları temelde iki ana unsur tarafından şekillendirilmiştir. Bunlardan ilki, Japonya, Fransa ve Amerika Birleşik Devletleri'nin Vietnam üzerindeki ardışık işgallerinin oluşturduğu tarihsel tehdit algısıdır. İkincisi ise Sovyetler Birliği'ndeki eğitimi aracılığıyla benimsediği komünist ideoloji ve komşu Çin'de komünist sistemin yükselen etkisidir.

Ho Chi Minh, Fransız ve Amerikan işgallerine karşı bir direniş biçimi olarak Vietnam halkının bilincini komünist ideolojik çerçevede geliştirmeyi amaçlamıştır. Bu doğrultuda halkın düşünsel olarak şekillendirilmesine yönelik politikalar geliştirmiş ve şu ilkeyi benimsemiştir: "Eğitimin görevi; entelektüel seviyeyi yükseltmek, insan kaynaklarını geliştirmek, yetenekleri desteklemek, ülkenin kalkınmasına katkıda bulunmak ve Vietnam'ın kültürünü ve insanını inşa etmektir." (Ninh, 2023, ss. 79–80).

Ho Chi Minh'in güvenlik stratejisindeki ilk adım, toplum içerisindeki ideolojik bilinci güçlendirmek olmuştur. Bu nedenle literatürde kendisi yalnızca bir komünist teorisyen olarak değil, aynı zamanda komünist ilkeleri uygulamaya geçiren bir lider olarak tanımlanmaktadır. Vietnamlı siyasetçi **Ha Huy Tap** bu durumu özellikle şu şekilde ifade etmiştir:

> *"Komünist Parti, ırksal mücadeleyi değil, sınıf mücadelesini yönlendirir. Komünist Parti proletaryanın partisidir ve enternasyonalizme bağlılığını sürdürebilmek için milliyetçi propagandaya karşı koymalıdır. 'Ulusun yeniden canlanması' veya 'ejderha ve peri soyunun yeniden doğuşu' gibi sloganlar kullanılmamalıdır; çünkü Fransız emperyalizmine karşı mücadelede milliyetçilikten kaçınılmalıdır."* (Duiker, 2000, s. 255)

Vietnam halkının savaşa katılımı yalnızca ideolojik temellere değil, aynı zamanda derin tarihsel ve kültürel geleneklere dayanmaktadır. Konfüçyüsçü düşünce sisteminde devlete hizmet etmek temel erdemlerden biri olarak kabul edilmektedir. Bu nedenle "ulus-ordu" kavramı Vietnam toplumu için yabancı bir anlayış değildir. Ho Chi Minh, Konfüçyüsçü felsefe ile komünist ideolojiyi pragmatik bir biçimde birleştirmiş ve bu sentezi yönetim anlayışında uygulamaya koymuştur (Duiker, 2000, ss. 30–31). Minh, **Cuu Quoc** gazetesinde yayımlanan "Common Sense" başlıklı makalesinde, devrimin gerçek itici gücünün halk, özellikle de köylü sınıfı olduğunu vurgulamıştır (Minh, 1954, ss. 65–70).

Ho Chi Minh, Vietnam direnişi sırasında gerilla savaşını yalnızca askerî bir taktik olarak değil, halk merkezli bir strateji olarak değerlendirmiştir. Ona göre savaşın başarısı doğrudan yerel halkın desteğine ve katılımına bağlıydı. Bu bağlamda ordunun örgütlenmesi ve askerî operasyonların yürütülmesi, köylülerin sosyal ve ekonomik yaşamlarını bozmayacak şekilde gerçekleştirilmiştir. Gerilla savaşında Ho Chi Minh; asimetrik taktiklerin sistematik kullanımını ön plana çıkarmıştır. Pusular, sabotajlar, vur-kaç saldırıları ve tünel sistemlerinin etkin kullanımı, önemli askerî üstünlüklere sahip düşman kuvvetlerine karşı küçük ve esnek birlikler tarafından uygulanmıştır. Bu taktikler, özellikle Fransız sömürge güçlerine karşı ve daha sonra Amerikan müdahalesi döneminde Vietnam'ın üstünlük sağlamasında kritik rol oynamıştır. Ho Chi Minh'in stratejisi yalnızca askerî operasyonlarla sınırlı kalmamış, aynı zamanda toplumsal seferberliği de kapsamıştır. Kadınlar, köylüler ve yerel topluluklar; istihbarat toplama, lojistik destek sağlama ve düşman hatlarının gerisindeki faaliyetler hakkında bilgi verme gibi görevlerde aktif biçimde yer almıştır (Pomeroy, 1968, ss. 200–215).

Mao Zedong, 1937 tarihli *Gerilla Savaşı Üzerine* adlı eserinde, gerilla savaşının kendine özgü özellikleri ve amaçları olduğunu vurgulamıştır. Mao'ya göre askerî açıdan zayıf bir ulus, daha güçlü bir saldırgana karşı direniş aracı olarak gerilla savaşını benimseyebilir. İşgalci bir güç zayıf bir ulusun derinliklerine ilerlediğinde ve baskıcı bir işgal uyguladığında; arazi, iklim ve toplumsal koşullar işgalcinin ilerleyişini engelleyen unsurlara dönüşebilir. Bu engeller stratejik biçimde kullanıldığında, direnen halk için avantaja çevrilebilir. Gerilla savaşı, bu ilkenin taktiksel bir yansımasıdır; çevresel ve toplumsal asimetrilerden yararlanarak üstün bir düşmana karşı direnme ve sonunda onu yenme yöntemidir (Tse-tung, 1937).

1941 yılında Ho Chi Minh, Çin'in Liuchow kentinde Çinli General Chang Fa-k'wei ile görüşmüş ve kısa süre sonra özel istihbarat eğitimi almak üzere Kunming'e gönderilmiştir. Çinli yetkililer Ho Chi Minh'in komünist ideolojisine karşı temkinli yaklaşmalarına rağmen, Vietnam içerisindeki istihbarat ağından yararlanmak amacıyla bu eğitimi sağlamışlardır. Bu dönemde aldığı eğitim yalnızca askerî becerileri değil, aynı zamanda yerel halkın seferber edilmesi ve istihbarat ağlarının kurulması gibi gerilla savaşının temel prensiplerini de kapsamıştır.

Ho Chi Minh liderliğindeki Viet Minh, gerilla savaşını yalnızca askerî bir çatışma olarak değil, daha geniş kapsamlı bir siyasal ve örgütsel mücadelenin temel unsuru olarak görmüştür. Gerilla güçleri, özellikle Tho etnik azınlığının yaşadığı stratejik bölgelerde, Fransızların ulaşmasının zor olduğu dağlık alanlarda üsler kurmuştur. Bu bölgeler doğal koruma sağlamış ve Fransız birliklerine yönelik pusu saldırıları için uygun arazi koşulları sunmuştur. Gerilla savaşı, "Kurtuluş Komiteleri" ve "Halk Devrimci Komiteleri"nin oluşturulması yoluyla köylere kadar yayılmıştır. Propaganda birimleri aracılığıyla siviller; vergi ödemeyi reddetme, grev yapma ve Japon ya da Fransız makamlarıyla iş birliğine karşı çıkma gibi sivil itaatsizlik eylemlerine teşvik edilmiştir.

Gerilla birlikleri, Fransız ikmal hatlarını bozma, iletişim kanallarını felç etme ve izole edilmiş askerî karakollara ani baskınlar düzenleme faaliyetlerine yoğunlaşmıştır. Fransız ordusu şehir merkezleri üzerindeki kontrolünü sürdürürken, Viet Minh kırsal bölgelerde Fransız kuvvetlerini gerilla taktikleriyle etkisiz hâle getirmiş ve düşmanın birliklerini dağıtmak zorunda kalmasına neden olmuştur. Ho Chi Minh, gerilla savaşını "askerî zayıflığı siyasal güçle dengeleme sanatı" olarak

kullanmıştır. Çin'de aldığı istihbarat eğitimi ile Vietnam'ın yerel dinamiklerini birleştiren Ho Chi Minh, bu unsurları Fransız sömürge yönetimine karşı oldukça etkili bir direniş mekanizmasına dönüştürmüştür (McAlister, 1968, ss. 55–101).

Sonuç olarak, Ho Chi Minh'in bağımsızlık mücadelesi yalnızca ideolojik bir hareket değil; aynı zamanda pragmatik ve halk merkezli bir stratejiye dayanan bir direniş modelidir. Bu bakış açısını destekleyen Vietnam National Defense Journal, şu ifadeyi kullanmaktadır: "Genel olarak silahlı kuvvetlerin ve özellikle ordunun inşası, Başkan Ho Chi Minh'in ideolojik mirasını tanımlayan unsurlardan biridir." (National Defense Journal, 2024). Ho Chi Minh'in stratejisi, ideolojiyi halk desteği ve askerî örgütlenme ile bütünleştiren; yalnızca teorik söylemin ötesine geçen kapsamlı bir direniş modeli ortaya koymaktadır.

Gerilla Savaşı Taktikleri ve Tünel Savaşının Önemi

Bu bölüm öncelikle "gerilla" kavramını ele almaktadır. Gerilla terimi (İspanyolca "savaş" anlamına gelen *guerra* kelimesinden türemiştir), 19. yüzyılın başlarında yaşanan Yarımada Savaşı sırasında ortaya çıkmıştır. Bu dönemde, İspanya'nın düzenli ordularının yenilgisinin ardından düzensiz İspanyol savaşçılar ve siviller, Fransız işgal güçlerine karşı direniş göstermiştir. Bununla birlikte, gerilla savaşının uygulanması çok daha eski dönemlere, hatta antik çağlara kadar uzanmaktadır. Örneğin İncil'de, Yeşu liderliğindeki İsrailoğullarının Kenan'ın fethi sırasında taciz ve pusu taktiklerini kullandığı anlatılmaktadır (Central Intelligence Agency, 2002, s. 1).

Türk Dil Kurumu'na göre gerilla; "düzenli bir orduya karşı küçük birlikler hâlinde hafif silahlarla savaşan topluluk; bu topluluğun üyesi, bağımsız hareket eden çete" olarak tanımlanmaktadır (Türk Dil Kurumu, 2025). Amerika Birleşik Devletleri Deniz Kuvvetleri Enstitüsü, gerillaları "karşı isyancılar" (*counter-insurgents*) olarak tanımlarken, Dr. Otto Heilbrunn gerilla savaşı ile terörizm arasındaki sınırların belirsizliğine dikkat çekmektedir (Heilbrunn, 1966, ss. 756–757). Mao Zedong, gerilla savaşını "kaçınma sanatı" olarak tanımlamış; yerel halkın desteğini kazanarak görünmez biçimde hareket eden ve düzensiz savaş yöntemlerini kullanan silahlı grupların faaliyetleri olarak açıklamıştır (Samuels, 2005, ss. 80–103). Tarihçi Eric Hobsbawm ise gerillaların, dönem veya askerî teknoloji seviyesinden bağımsız olarak, temel anlamda konvansiyonel olmayan silahlı güçler olduğunu vurgulamıştır (Hobsbawm, 1965, s. 59).

Savaşlar arası dönemde Kızıl Ordu, asimetrik savaş anlayışında kapsamlı bir dönüşüm geçirmiştir. Bu değişim, büyük ölçüde Rus İç Savaşı deneyimleri ve Çarlık döneminden miras kalan çok katmanlı Oryantalist subay eğitim sisteminin sadeleştirilmesiyle bağlantılıdır. Çarlık Rusyası döneminde askerî-oryantalist eğitim alanında uzmanlaşmış birçok kurum bulunmasına rağmen, Sovyet döneminde bu sorumluluk büyük ölçüde M. V. Frunze Askerî Akademisi'nin Doğu Departmanı tarafından üstlenilmiştir.

1920'li yıllarda bu bölümün müfredatına ilk kez "Doğu cephelerindeki mücadelelerin doğası ve biçimleri" üzerine özel olarak yoğunlaşan dersler eklenmiştir. Bu derslerde, Callwell'in "Küçük Savaşlar" (*Small Wars*) kavramına benzeyen analiz çerçeveleri kullanılmış ve Batı dışı bölgelerdeki çatışmaları incelemek amacıyla "Düşük Kültürlü Cephelerde Savaş" gibi başlıklar altında çalışmalar yürütülmüştür. 1930'lu yıllara gelindiğinde bu dersler, genel olarak "Küçük Savaş" başlığı altında daha sistematik bir hâle getirilmiş ve kapsamı önemli ölçüde genişletilmiştir.

Bu müfredat yalnızca emperyalist güçlerin uyguladığı karşı isyan yöntemlerini incelemekle kalmamış; aynı zamanda Marksist-Leninist silahlı ayaklanma ve gerilla savaşı doktrinine dayanan devrimci isyan taktiklerini de ele almıştır. Her ne kadar ideolojik bir temele dayansa da, Kızıl Ordu'nun "küçük savaş" anlayışı giderek askerî, siyasal ve sosyo-ekonomik boyutların birbirinden ayrılamayacağını kabul eden bütünleşik bir yaklaşıma dönüşmüştür.

Bu teorik dönüşüm, Kızıl Ordu'nun Orta Asya'daki Basmacı Hareketi'nin bastırılması sırasında edindiği operasyonel deneyimlerden de etkilenmiştir. Bunun sonucunda Sovyet askerî

düşüncesi, düzensiz savaşa yalnızca taktiksel bir yaklaşım geliştirmekten çıkarak, karşı isyan faaliyetlerini kapsayan stratejik bir anlayışa evrilmiştir. Bu gelişim, Büyük Savaş sonrasında varlığını sürdüren diğer sömürge sonrası devletlerde görülen benzer dönüşümlerle paralellik göstermiştir (Malkin ve Lezin, 2022, ss. 78–80).

Vietnam Savaşı'nın sona ermesinden onlarca yıl geçmesine rağmen, Sovyet istihbaratının bu çatışmadaki rolünün kapsamı hâlâ kesin olarak bilinmemektedir. Sovyetler Birliği, özellikle KGB ve GRU gibi son derece yetkin istihbarat kurumlarına sahipti ve bu kurumlar Kuzey Vietnam ile Güney Vietnam'daki komünist güçlere önemli stratejik avantajlar sağlayabilecek kapasiteye sahipti. Bazı iddialar, Sovyet istihbaratının sinyal istihbaratı faaliyetleri veya şifreleri çözülmüş iletişimler aracılığıyla Amerikan hava operasyonları hakkında erken uyarılar sağlamış olabileceğini öne sürse de, Vietnam güçlerine doğrudan istihbarat aktarımını kesin biçimde doğrulayan açık ve kesin kanıtlar ortaya konulamamıştır (Pribbenow, 2014, ss. 1–4).

Vietnam istihbaratının ilk gelişim aşamalarında, Viet Cong istihbarat yapıları büyük ölçüde Sovyet etkisinden bağımsız olarak gelişmiştir. Fransız sömürge yönetimine karşı yürütülen direniş döneminde, Vietnamlı istihbarat liderleri II. Dünya Savaşı sırasında İngiliz ve Amerikan istihbarat personelinden eğitim almıştır. Ayrıca, ilk Viet Minh istihbarat eğitimlerinin, savaş sonrasında Vietnam'da kalan ve devrimci harekete katılan Japon bir subay tarafından organize edildiği bildirilmektedir.

Marksist-Leninist askerî doktrinlerden etkilenen Ho Chi Minh, başarılı bir savaş için halk desteğinin temel unsur olduğunu savunmuştur. Ona göre bu yaklaşım, ulusal kurtuluş mücadelesiyle doğrudan bağlantılıydı. Amerikan silahlı kuvvetlerinin teknolojik üstünlüğünü kabul etmekle birlikte, Ho Chi Minh konvansiyonel savaş yöntemlerinin sınırlılıklarını görmüştür. Bu nedenle gerilla birliklerinin pusu, sabotaj ve vur-kaç stratejileri aracılığıyla operasyonel inisiyatifi ele geçirmesi gerektiğini savunmuştur (Tran ve Cao, 2024, ss. 1982–1984).

Ho Chi Minh, Mao Zedong ile tanıştığı andan itibaren onu bir rehber olarak görmüş ve Mao'nun askerî düşüncelerini kendi stratejilerine yön vermek amacıyla dikkatle inceleyip not almıştır. Viet Cong tarafından kullanılan gerilla savaşı taktikleri, büyük ölçüde Çin askerî doktrinlerinden etkilenmiştir. Bu bağlamda, tünel savaşının temel ilkelerinden biri olan "Kuşat–Noktala–Vur–Takviye" taktiği, diğer adıyla "balık avlama taktiği", önemli bir yere sahiptir.

Bu taktik; belirli bir bölgenin kuşatılarak düşman kuvvetlerinin bölgeye çekilmesini, gelen takviye birliklerinin imha edilmesini ve çatışma alanının kontrol altında tutulmasını amaçlamaktadır. Saldırılar beklenmedik zamanlarda üstün kuvvet kullanılarak başlatılır; düşman takviyeleri önceden kontrol edilen bir savaş alanına çekilir. Kuşatma, pusu ve uzun menzilli ani saldırılar gibi çeşitli yöntemler aynı anda uygulanır. Düşmanın tamamen yok edilmesinin mümkün olmadığı durumlarda, savaş gücünü korumak amacıyla geri çekilmeye izin verilir. Tüm personel, operasyon öncesinde harekâtın durumu, hedefleri ve komuta anlayışı hakkında bilgilendirilerek yüksek moral ve etkili koordinasyon sağlanır (Chung, 1969, ss. 3–6).

Bu tüneller; kamuflaj sistemleri, güvenlik önlemleri, kaçış yolları ve gelişmiş bubi tuzaklı kapılarıyla dikkat çeken bir mühendislik harikası olarak değerlendirilmektedir. Viet Cong, tüneller içerisinde havalandırma sistemleri, drenaj kanalları ve kaçış güzergâhları gibi yenilikçi hayatta kalma mekanizmaları geliştirmiştir (Mongold ve Penycate, 1985, ss. 110–115).

Gerilla savaşının esnek ve halk merkezli yapısı, Marksist feminist bakış açısıyla kadınların devrimci mücadeleye katılımını mümkün kılan bir çerçeve oluşturmuştur. Halk desteğine dayalı gerilla taktikleri, kadınların lojistik, istihbarat ve doğrudan çatışma gibi alanlarda roller üstlenmesine olanak sağlamış; böylece kadınları ataerkil güç yapılarına karşı yürütülen devrimci süreçte aktif aktörlere dönüştürmüştür.

Resim 1. Chu Chi Tünel Minyatürü

Kaynak: Andaç Karabulut, Chu Chi Vietnam, 12.08.2023

Viet Cong'un tünel savaşındaki başarısına katkı sağlayan en kritik unsurlardan biri, kırsal Vietnam köylülerinin desteği olmuştur. Viet Cong, Güney Vietnam'daki köylülerin "kalplerini ve zihinlerini" kazanmayı başarmıştır. Köylülere günlük işlerinde yardımcı olmuş ve Ho Chi Minh ile Komünist Parti adına toprak, daha büyük refah ve özgürlük vaatlerinde bulunmuşlardır (BBC, t.y.).

Gündüzleri Viet Cong savaşçıları çoğu zaman çiftçi kılığına girerken, geceleri tuzak kurma, pusu düzenleme ve silahlı çatışmalara katılma gibi gerilla faaliyetleri yürütmüşlerdir. Teknolojik açıdan gelişmiş silah ve ekipmanlardan yoksun olmalarına rağmen, Vietnam'ın doğal çevresini ustalıkla kullanmışlardır. Örneğin, 8 Ağustos 2023 tarihinde Don Thap bölgesi Bien Bao So Do'da görev yapan Vietnamlı yetkililer tarafından aktarıldığı üzere, Viet Cong savaşçıları:

- Amerikan birliklerinin hareket güzergâhlarına tuzak kurmak amacıyla Vietnam kobrasından elde edilen zehirle kaplanmış sivriltilmiş bambu kazıkları hazırlamış,
- Ağaç tepelerinden toplanan yabani arı kovanlarını düşman birliklerinin üzerine bırakmış,
- Alışılmışın dışında saldırı yöntemleri kapsamında, eğitimli köpeklere patlayıcılar bağlayarak düşman birliklerinin arasına göndermiştir.

Doğal çevrenin unsurlarını operasyonel yöntemlerine entegre ederek, teknolojik açıdan üstün bir rakibi yıpratan ve hareket kabiliyetini azaltan asimetrik taktikler geliştirmişlerdir. Bu yaklaşım yalnızca düşman kuvvetleri üzerindeki psikolojik baskıyı artırmakla kalmamış, aynı zamanda düzensiz çatışma ortamlarında alışılmamış savaş yöntemlerinin stratejik değerini de ortaya koymuştur.

Resim 2. Viet Cong Doğal Tuzaklama Yöntemi ve Ho Chi Minh Karargâhı Saldırı-Kaçış Tünelleri

Kaynak: Andaç Karabulut, Donh Thop Vietnam, 08.08.2023

Çok sayıda Amerikan askerinin, Viet Cong'un geniş çapta kullandığı pusu, mayın ve bubi tuzağı taktikleri nedeniyle hayatını kaybettiği genel olarak kabul edilmektedir. ABD Ordusu

Karargâhı tarafından yayımlanan raporlar, bu gerilla stratejilerine karşılık olarak eğitim programlarının yeniden düzenlenmesi ve geliştirilmesi gerektiğini vurgulamıştır. Viet Cong, mayın ve tuzakları yerel olarak temin edilebilen malzemelerle üretirken, aynı zamanda Amerikan kuvvetlerinden ele geçirilen birçok geleneksel silahı da etkili biçimde kullanmıştır (The New York Times, 1964; Department of the Army Training Circular, 1967, ss. 2–4).

1960'ların başında, Vietnam Cumhuriyeti Ordusu'na (ARVN) destek sağlamak amacıyla Amerika Birleşik Devletleri tarafından görevlendirilen askerî danışmanlar, başlangıçta Viet Cong'un saldırı operasyonlarını düzensiz, doğaçlama ve görünüşte rastgele faaliyetler olarak değerlendirmiştir. İlk bakışta, Viet Cong tarafından gerçekleştirilen çeşitli askerî ve paramiliter eylemler arasında tutarlı bir yapı veya stratejik bütünlük bulunmadığı görülmekteydi. Bu faaliyetleri birleştiren tek belirgin unsur, Güney Vietnam üzerinde siyasi ve askerî kontrol kurma hedefleriydi.

Ancak bu değerlendirme bazı temel soruları gündeme getirmiştir: Görünüşte koordinasyondan yoksun bu saldırılar, nasıl olup da bazı bölgelerde somut toprak kazanımlarına yol açabilmiştir? Ayrıca Viet Cong, ARVN'nin daha üstün ateş gücüne sahip olmasına rağmen, nasıl zaman zaman taktiksel üstünlük kurabilmiştir? Bu sorular, Viet Cong operasyonlarının arkasında daha derin bir örgütsel yapı ve yöntemsel yaklaşımın bulunduğunu ortaya çıkarmıştır. Zaman içerisinde, bu "görünürdeki düzensizliğin" aslında sistematik bir yöntemi gizlediği anlaşılmıştır; başka bir ifadeyle, bu durum "kaosun içinde bir düzen" olarak nitelendirilebilir.

Viet Cong'un temel saldırı taktiği zamanla belirginleşmiş ve askerî literatürde daha sonra "Bir Yavaş, Dört Hızlı" (*One Slow, Four Quick*) stratejisi olarak tanımlanmıştır. Bu yaklaşım, Viet Cong'un neredeyse tüm askerî faaliyetlerinin temelini oluşturan beş aşamalı operasyonel bir modeli ifade etmektedir. Bu şablon, örgütün tüm operasyonel davranışlarını açıklamasa da; tahkim edilmiş mevzilere veya sivil bölgelere yönelik saldırılardan askerî konvoylara ve piyade birliklerine kurulan pusulara, hızlı baskınlardan düşük yoğunluklu taciz operasyonlarına kadar Viet Cong'un gerçekleştirdiği hemen hemen tüm çatışmalarda tekrar eden yapısal bir özellik olarak görülmektedir (Department of the Army, 1973, ss. 6–8).

Bu çalışmanın en özgün katkılarından biri, Vietnam'da Ho Chi Minh City ve Dong Thap bölgesinde 17 Temmuz–17 Ağustos 2023 tarihleri arasında gerçekleştirilen saha çalışmaları sırasında toplanan birincil verilere dayanmasıdır. Araştırma, gerilla savaşı uygulamalarını yerinde gözlemlemeyi amaçlamış ve Vietnam Savaşı'na doğrudan katılmış veya savaşa tanıklık etmiş kişilerle yarı yapılandırılmış görüşmeler gerçekleştirilmiştir.

Bu kapsamda, ABD kuvvetlerine karşı aktif olarak savaşmış emekli Viet Cong subayı Bui Ngoc Em'in oğlu ile gerçekleştirilen bir röportajda önemli bir anlatı kaydedilmiştir. Katılımcı, Viet Cong'un pusu ve bubi tuzağı taktiklerine ilişkin şu ayrıntıları paylaşmıştır:

"Viet Cong, köstebekler gibi yer altında yaşıyordu. Amerikalılar ormanda ilerlerken tuzaklar doğrudan yolun üzerine yerleştirilmiyordu; yolun kenarlarında, gizlenme noktalarının bulunduğu alanlara kuruluyordu. Viet Cong patikadan ateş açtığında, Amerikalılar içgüdüsel olarak korunmak için mevzilere yöneliyordu ve tam da bu noktalarda gizlenmiş mayınlara veya tuzaklara basıyorlardı."

Bu taktik yaklaşım, düşmanın doğal savunma reflekslerini öngörmeye ve hareketlerini önceden hazırlanmış tehlike bölgelerine yönlendirmeye dayanıyordu. Bu yöntem, Çin askerî doktrininden büyük ölçüde etkilenen ve "balık avlama taktiği" olarak da bilinen "Kuşat – Sabitle – Vur – Takviye" (*Encircle – Fix – Strike – Reinforce*) yönteminin operasyonel mantığını yansıtmaktadır. Ayrıca bu yaklaşım, gerilla direnişinin yerel coğrafya ve halk desteği temelinde şekillendiği Mao Zedong'un 1937 tarihli "halk savaşı" (*people's war*) doktrini ile büyük ölçüde örtüşmektedir. Ho Chi Minh, bu doktrini Vietnam koşullarına başarılı biçimde uyarlamış; taktiksel yenilikleri kitlesel seferberlikle birleştirmiştir. Bunun sonucunda yalnızca askerî başarı elde

edilmemiş, aynı zamanda kalıcı toplumsal dayanışma ve ulusal bilinç de güçlendirilmiştir (anadolusanat.org, 2026).

Ho Chi Minh döneminde uygulanan tünel kullanımı, savaş anlayışı üzerinde derin bir etki yaratmıştır. Tüneller, hava bombardımanlarından ve düşman ateşinden korunmayı sağlayarak birliklerin hayatta kalma ihtimalini önemli ölçüde artıran neredeyse aşılmaz bir koruma biçimi sunmuştur. Bu yapılar, birliklerin farklı zamanlarda ve farklı noktalarda beklenmedik biçimde ortaya çıkmasına olanak sağlayarak düşmanın hazırlıksız yakalanmasını mümkün kılmıştır. Örneğin, Kuzey Kore'deki tünel sistemlerinin temel amacı, hız ve sürpriz unsurundan yararlanarak operasyonel inisiyatifi ele geçirmektir. Bu yer altı ağları; fark edilmeden hareket etmeyi, muharebe faaliyetlerini ve lojistik ikmali kolaylaştırmıştır.

Ayrıca tüneller, tespit edilmesi son derece zor olan güvenli ve gizli barınaklar ile depolama alanları olarak da kullanılmıştır. Bu yapılar, küçük birliklerin kendilerinden çok daha büyük ve teknolojik olarak üstün kuvvetleri geciktirmesine veya etkisiz hâle getirmesine olanak sağlayan bir kuvvet çarpanı işlevi görmüştür. Özellikle Kuzey Kore örneğinde, bu sistemlerin büyük miktarda personel ve ekipmanın hızlı şekilde konuşlandırılmasını destekleyebildiği ve saatte 10.000 askere kadar kapasite sağlayabildiği belirtilmektedir. Düşman ilerleyişini engellemenin yanı sıra tüneller, saldıran kuvvetler üzerinde psikolojik açıdan moral bozucu bir etki de oluşturmuştur.

Amerikan İç Savaşı gibi tarihsel örnekler, tünellerin ve toprak tahkimatlarının karşı tarafın stratejilerini değiştirmeye zorladığını; bazı durumlarda operasyonları haftalarca geciktirdiğini ve savunan taraf için sembolik bir "manevî zafer" sağladığını göstermektedir. Tünel ağlarının temizlenmesi ve yok edilmesi, saldıran kuvvetler açısından büyük insanî ve operasyonel maliyetler doğurmuştur. Gizlenme, koruma, sürpriz saldırı kapasitesi ve özellikle hava üstünlüğü gibi rakibin teknolojik avantajlarını etkisiz hâle getirme özelliklerini bir araya getiren tüneller, askerî tarih boyunca oldukça etkili bir taktik araç olarak kendini kanıtlamıştır (Reece, 1997, ss. 7–29).

Vietnamlı komünist lider Ho Chi Minh, sıkça atıf yapılan şu sözüyle devrimci mücadelede kadınların merkezi rolünü vurgulamıştır: "Kadınlar nüfusun yarısını oluşturur. Kadınlar özgürleşmeden toplum özgürleşemez." Bu ifade yalnızca toplumsal cinsiyet eşitliğine yönelik ideolojik bağlılığı yansıtmakla kalmamakta, aynı zamanda gerilla savaşı ve asimetrik çatışma çerçevesinde kadınların stratejik önemini de ortaya koymaktadır.

Vietnam Savaşı bağlamında kadınlar, geleneksel savaş anlayışındaki muharip rollerin çok ötesine geçen çok yönlü ve vazgeçilmez görevler üstlenmiştir. Bunun en dikkat çekici örneklerinden biri, çoğunlukla kadın gerilla savaşçılarından ve destekçilerinden oluşan Uzun Saçlı Ordu (*Long-Haired Army* veya *Long-Haired Warriors*) adlı örgüttür. Bu grup, Viet Cong askerî stratejisinin belirleyici unsurlarından biri olan tünel savaşında özellikle önemli bir rol oynamıştır.

Gerilla katılımının yalnızca doğrudan silahlı mücadeleyle tanımlandığı varsayımının aksine, Uzun Saçlı Ordu'nun katkıları büyük ölçüde savaş dışı ancak stratejik açıdan kritik alanlarda yoğunlaşmıştır. Bu görevler arasında lojistik destek, sağlık hizmetleri ve ilk yardım, yiyecek temini ve dağıtımı ile yer altı tünel ağlarının korunması yer almaktadır. Bu faaliyetler, yoğun askerî baskı koşullarında hareket kabiliyeti, gizlilik ve dayanıklılık sağlayarak gerilla operasyonlarının sürdürülebilirliğini mümkün kılmıştır. Ayrıca kadınların tünel savaşındaki rolü, asimetrik savaşın temel özelliklerinden biri olan sivil ve askerî alanların bütünleşmesini göstermektedir. Kadınlar tünel sistemlerinin içinde ve çevresinde faaliyet göstererek yalnızca direnişin fiziksel altyapısına değil, aynı zamanda yerel toplulukların sosyal örgütlenmesine ve dayanıklılığına da katkıda bulunmuştur. Bu nedenle kadınların rolleri yalnızca yardımcı görevlerle sınırlandırılamaz; aksine Viet Cong taktiklerinin operasyonel ve stratejik etkinliğinin temel unsurlarından birini oluşturmuştur. Sonuç olarak, Uzun Saçlı Ordu örneği, kadınların gerilla savaşına katılımının hem pratik bir gereklilik hem de stratejik bir avantaj olarak değerlendirilmesi gerektiğini göstermektedir. Bu durum, asimetrik

savaşın toplumun tüm kesimlerinin seferber edilmesine dayandığı yönündeki temel argümanı güçlendirmektedir (Davrennes, 2019, ss. 110–115).

Ho Chi Minh ve Viet Cong'un İstihbarat Operasyonları

Kurucu lider Ho Chi Minh, Vietnam'ın istihbarat doktrininin şekillenmesinde ve ülkenin istihbarat yapılanmasının teorik temellerinin oluşturulmasında belirleyici bir rol oynamıştır. Bu temeller, 1955–1975 yılları arasında Amerika Birleşik Devletleri'nin Vietnam'daki müdahalesi döneminde etkili biçimde uygulanmıştır. Ho Chi Minh'in komünist ideolojisi ve Çin lideri Mao Zedong ile olan yakın siyasi ve ideolojik ilişkisi, Vietnam istihbarat yapısının oluşumunu önemli ölçüde etkilemiştir. Komünist çerçevede benimsenen asimetrik savaş stratejisi, sivil halkın aktif biçimde seferber edilmesini zorunlu kılmış ve böylece istihbarat faaliyetlerinin yerel topluluklarla yakın koordinasyon içerisinde yürütülmesini sağlamıştır. Bu bağlamda, halkın katılımı ve toplumsal destek, operasyonel başarının vazgeçilmez unsurlarını oluşturmuştur.

Amerikan müdahalesi, Vietnam'a önemli bir pratik deneyim alanı sağlamış; ulusal güç unsurlarının daha etkili biçimde seferber edilmesine ve savaş stratejilerinin geliştirilmesine olanak tanımıştır. Vietnam, teknolojik üstünlüğe sahip bir rakibe karşı asimetrik savaş taktikleri kullanarak hem yerel destek ağlarından hem de komünizmin sağladığı ideolojik motivasyondan kaynaklanan stratejik avantajları en üst düzeye çıkarmıştır. Çatışma boyunca askerî, siyasal ve istihbarat yapıları bütünleşmiş bir operasyonel çerçeve içerisinde birleştirilmiş; bu durum Vietnam'ın direniş kapasitesini güçlendirmiş ve uzun vadeli etkili bir stratejinin geliştirilmesine katkı sağlamıştır. Özellikle Vietnam, ulusal gücü birbirinden bağımsız araçların toplamı olarak değil; istihbarat merkezli ve birbirine bağlı bütünleşik bir sistem olarak değerlendirmiştir.

Sun Tzu, savaşta istihbaratın merkezi önemini vurgulamış ve şu ifadeyi kullanmıştır: "Savaşta etkinliğin ve zaferin tek unsuru olan sürpriz faktörü; rakip hakkında tam bilgiye sahip olmak ve kişinin kendisinin bilinmez kalması arasındaki dengenin korunmasına bağlıdır. Bu nedenle gizlilik ve aldatma sanatları savaşın temel unsurlarıdır." (Tzu, 2008, s. 18). Bu düşünsel çerçeve içerisinde Ho Chi Minh, her Vietnam vatandaşını potansiyel bir savaşçı ve istihbarat unsuru olarak değerlendirmiştir. Bu faaliyetleri kurumsallaştırmak ve daha etkin hâle getirmek amacıyla, operasyonel güvenliği ve örgütsel verimliliği sağlamaya yönelik hücresel sisteme dayanan "üzüm salkımı modeli" (*grapevine model*) olarak adlandırılan profesyonel bir örgütlenme yapısı oluşturmuştur (Akyar, 2016, s. 15).

Vietnam'ın Fransa, Japonya, Amerika Birleşik Devletleri ve Kamboçya'daki Pol Pot rejimine karşı elli yılı aşkın süren mücadelesi, örgütlü silahlı direniş tarihinin uzun bir örneğini oluşturmaktadır. Vietnam güçlerinin devrimci teoriyi pratik gerilla savaşına dönüştürmesi, önemli bir operasyonel deneyim yaratmış ve bu deneyim daha sonra Vietnam'ın istihbarat ve savaş doktrinlerinin gelişimine katkı sağlamıştır.

Niccolò Machiavelli, 1520 tarihli *Dell'arte della guerra* adlı eserinde istihbarat faaliyetlerine özel bir önem atfetmiştir. Machiavelli'ye göre casusluk, askerî operasyonların en kritik boyutlarından birini oluşturmakta ve savaş öncesinde doğru ve güvenilir istihbarat elde edilmesi vazgeçilmez bir gereklilikti. Ayrıca askerî karargâhların ve komuta yapılarının gizliliğinin korunmasının önemini vurgulamıştır. Machiavelli, istihbaratın stratejik değerini şu şekilde ifade etmiştir:

"Düşmanınızın sırlarını öğrenmek ve örgütlenmesini anlamak istiyorsanız, bazıları elçiler ve onlarla birlikte hem asker hem de sivil kılığına girmiş kişiler gönderir. Bu kişiler düşman ordusunu gözlemler, güçlü ve zayıf yönlerini inceler ve düşmanı yenmek için fırsatlar oluşturur. Diğerleri ise düşman planlarını ortaya çıkarmak amacıyla güvendikleri kişileri sürgüne gönderir. Bunun yanı sıra esirlerin ele geçirilmesi de benzer sırların elde edilmesini sağlayabilir." (Machiavelli, 1521, ss. 150–200).

Ho Chi Minh, devrimci gerilla ve milis birliklerine doğrudan çatışmanın ötesinde, sistematik istihbarat toplama sorumlulukları da yüklemiştir. Ancak bu operasyonların etkinliği, Vietnam'ın coğrafi ve toplumsal açıdan farklılık gösteren bölgelerinde yaşayan çeşitli etnik grupların iş birliğine büyük ölçüde bağlıydı. Bu iş birliği, düşman kuvvetleri ve yabancı aktörler hakkında kapsamlı ve güvenilir bilgilerin elde edilmesini kolaylaştırmıştır (Akyar, 2016, s. 27). Bu tarihsel miras, 21. yüzyıldaki çağdaş Vietnam istihbarat yapılanmasının şekillenmesine de katkıda bulunmuştur.

Soğuk Savaş döneminde Vietnam; az gelişmiş, ağırlıklı olarak kırsal köylü nüfusa sahip bir ülke olarak, devrimci hareket içerisinde önemli roller üstlenen sivil ve gerilla savaşçılarından oluşan paramiliter yapıların ortaya çıkışına tanıklık etmiştir. 1955 yılında ülkenin Kuzey ve Güney Vietnam olarak bölünmesinin ardından, Kuzey'den gelen komünist gerillalar propaganda faaliyetleri yürütmek amacıyla Güney'deki kurumlara ve askerî yapılara sızmıştır. Bu faaliyetler devrimci sürece önemli katkılar sağlamıştır.

Moskova'da eğitim almış olan Ho Chi Minh, Merkezi İstihbarat Teşkilatı (CIA) tarafından propaganda ve gizli siyasi örgütlenme alanlarında uzman bir lider olarak değerlendirilmiştir. Vietnam'ın bağımsızlık mücadelesi boyunca gizli propaganda operasyonları geniş kapsamlı biçimde yürütülmüş; Fransız makamlarıyla iş birliği yapan Vietnamlı unsurlar ise muhbir ağları aracılığıyla tespit edilerek etkisiz hâle getirilmiştir.

Literatürde sıklıkla Ho Chi Minh'in Çin Komünist Partisi ile yakın ilişkileri vurgulanmasına rağmen, CIA bu yapılanmayı bir "yeraltı örgütü" olarak tanımlamıştır. Bu bağlamda, Çin Komünist Partisi'nin Ho Chi Minh'in gizli operasyon yöntemlerini şekillendiren en etkili pratik modellerden biri olduğu ileri sürülebilir (Central Intelligence Agency, 1949, ss. 1–10).

Ho Chi Minh liderliğinde geliştirilen istihbarat doktrini, kitlesel katılıma dayalı asimetrik savaş stratejileriyle bütünleştirilmiş ve ulusal güç unsurlarının koordinasyonu yoluyla operasyonel etkinliği artırmıştır. Bunun yanı sıra, istihbarat ağlarının profesyonel hücresel örgütlenme modeliyle yapılandırılması ve uluslararası komünist bağlantılar, Vietnam direniş hareketlerinin başarısında belirleyici rol oynamıştır. Bu tarihsel deneyim, günümüz Vietnam istihbarat kurumlarının kurumsal yapısını derinden etkilemiştir.

Vietnamlı gerilla güçleri tarafından kullanılan istihbarat sisteminin etkinliği, büyük ölçüde iletişim ağlarının hızı, dayanıklılığı ve örgütsel gelişmişliğiyle açıklanabilir. Güvenilir bilgi akışlarının bulunmadığı durumlarda gerilla birlikleri izolasyon ve operasyonel felç riskiyle karşı karşıya kalmaktaydı. İletişim yöntemleri ağırlıklı olarak doğal ve düşük görünürlüklü işaretleme tekniklerine dayanıyordu. Dağlık bölgelerde kuş sesleri veya köylerde köpek havlamaları gibi önceden belirlenmiş sesler, buluşma noktalarını belirtmek amacıyla kullanılıyordu. Yönlendirme bilgileri ve operasyonel mesajlar ise ağaçlara veya duvarlara bırakılan şifreli işaretler aracılığıyla aktarılıyordu. Gündüz saatlerinde kullanılan duman işaretleri ve geceleri kullanılan ateş sinyalleri gibi görsel iletişim yöntemleri, uzun mesafeli koordinasyonu kolaylaştırıyordu.

Hareket operasyonları sırasında gerilla birlikleri, ana kuvvetin önünde genellikle sivil kıyafetler giymiş kişilerden oluşan keşif unsurları kullanıyordu. Bu görevliler şüpheli faaliyetleri veya potansiyel tehditleri tespit etmek ve elde ettikleri bilgileri komutanlara aktarmaktan sorumluydu. Böylece pusuya düşme riski en aza indiriliyordu. Demiryollarını hedef alan sabotaj operasyonlarında ise hedef bölgelerde bulunan ajanlarla kurulan gizli iletişim, saldırı için en uygun zamanın belirlenmesini sağlıyor ve bu durum operasyonel başarının temel unsurlarından birini oluşturuyordu.

Devrimci hareket genişledikçe, istihbarat kapasitesi geleneksel yöntemlerin yanı sıra telsiz ve telefon gibi teknik iletişim araçlarının kullanılmasıyla daha da güçlendirilmiştir. Bu hibrit iletişim modeli, koordinasyonu, esnekliği ve operasyonel etkinliği önemli ölçüde artırmıştır (O'Dowd, 2012, ss. 573–580).

Viet Cong'un ilk örgütlenme aşamalarında silahlı birlikler ağırlıklı olarak erkek savaşçılardan oluşmaktaydı. Ancak çatışmanın yoğunlaşmasıyla, özellikle tünel savaşının yaygınlaşmasıyla birlikte kadınlar giderek daha önemli roller üstlenmeye başlamıştır. Bu roller özellikle ikmal malzemelerinin taşınması, tünel sistemlerinin korunması ve sağlık hizmetlerinin sağlanması gibi lojistik destek faaliyetlerinde yoğunlaşmıştır.

Başlangıçta bu görev dağılımı geleneksel bir iş bölümü şeklinde görülse de, Ho Chi Minh kadınların yardımcı rollerin ötesindeki stratejik potansiyelini fark etmiş ve özellikle istihbarat faaliyetlerindeki etkinliklerini vurgulamıştır. Bu doğrultuda kadınlar yalnızca devrimci yapının genel işleyişine dâhil edilmemiş, aynı zamanda doğrudan istihbaratla ilişkili görevlere bilinçli olarak yönlendirilmiştir.

Bu çerçevede kadınlar, istihbarat toplama, bilgi aktarımı ve gizli iletişim ağlarının merkezî unsurları hâline gelmiştir. Hem kırsal hem de kentsel alanlarda dikkat çekmeden hareket edebilme yetenekleri, onları son derece etkili istihbarat taşıyıcıları hâline getirmiştir. Vietnamlı kadınlar; köylü, pazar satıcısı veya günlük faaliyetlerini sürdüren bakıcılar gibi sıradan sivil kimliklere bürünerek hassas bilgileri toplama, taşıma ve aktarma faaliyetlerini erkek ajanların çoğu zaman ulaşamayacağı hız, esneklik ve gizlilik düzeyinde gerçekleştirebilmiştir. Bu kapasite, Viet Cong kuvvetlerinin operasyonel uyum kabiliyetini ve etkinliğini önemli ölçüde artırmıştır (Borton, 2018, ss. 3–13).

İstihbarat faaliyetlerine ek olarak kadınlar, propaganda ve toplumsal seferberlik kampanyalarında da aktif roller üstlenmiştir. Kırsal toplulukların örgütlenmesinde, Vietnamlı kadınların ve gençlerin devrimci harekete kazandırılmasında ve siyasi bilinçlerinin geliştirilmesinde önemli görevler yürütmüşlerdir. İstihbarat faaliyetleri ile sosyo-politik seferberliği birleştiren bu çift yönlü rol, kadınların asimetrik savaş içerisindeki katılımının çok boyutlu niteliğini göstermektedir.

Akademik çalışmalar da bu katkıların stratejik önemini vurgulamaktadır. Örneğin Heather Marie Stur, kadınların gözlem yetenekleri ve sosyal ile çevresel ayrıntılara gösterdikleri dikkat sayesinde istihbarat faaliyetlerinde özellikle etkili olduklarını belirtmektedir. Kadınların yerel dinamiklerdeki küçük değişimleri yorumlama, olağandışı durumları fark etme ve kritik bilgileri aktarma becerileri, Viet Cong operasyonlarının dayanıklılığını ve tepki verme kapasitesini önemli ölçüde güçlendirmiştir.

Bu unsurlar birlikte değerlendirildiğinde, kadınların yalnızca yardımcı unsurlar olmadığı; aksine Viet Cong'un asimetrik savaş stratejisinin temel bileşenlerinden birini oluşturduğu görülmektedir. Kadınların istihbarat, lojistik ve propaganda ağlarına dâhil edilmesi, çatışmanın yapısal asimetrilerinden yararlanmak amacıyla toplumsal cinsiyet rollerinin stratejik biçimde yeniden düzenlendiğini göstermektedir. Böylece kadınların katılımı, devrimci savaşın genel etkinliğini artıran temel unsurlardan biri hâline gelmiştir (Borton, 2018, ss. 3–13).

Gerilla Savaşında Kadınların Rolü

Gina Marie Weaver'ın *Ideologies of Forgetting: Rape in the Vietnam War* adlı eseri, Amerikan askerlerinin Vietnamlı kadınlara yönelik cinsel şiddet uygulamalarını açık biçimde ortaya koymaktadır. Kitapta, Vietnam'da savaş esiri sorgulayıcısı olarak görev yapmış eski Amerikan askeri Peter Martinsen'in tanıklığına yer verilmektedir. Martinsen, Amerikan birlikleri içerisinde yaygın olan algıyı sert biçimde eleştirmiş ve bu anlayışın Vietnamlı kadınları insan olarak değil, nesneleştirilmiş varlıklar olarak gördüğünü ifade etmiştir. Barış aktivisti Dave Dellinger, Martinsen'e Amerikan askerlerinin Vietnam kültürüne, özellikle cenaze ritüelleri gibi geleneklere ilişkin anlayışlarının olup olmadığını sorduğunda, Martinsen şu değerlendirmeyi yapmıştır: "Askerler açısından Vietnamlı kadınların çoğu zaman arkadaşlık kurulan kişiler olarak görüldüğü ve nesneleştirildiği belirtilmektedir." Ancak Dellinger, bu yaklaşımın cinsiyetçi ve sömürgeci niteliğini

doğrudan tartışmak yerine, tartışmayı Vietnam halkının Amerikalılara yönelik genel tutumuna yönlendirmiştir (Zaremberg ve Roggeband, 2025, s. 19).

Martinsen'in ifadeleri, savaş sürecinde kadınların maruz kaldığı sömürünün boyutlarını açık biçimde ortaya koymaktadır. Bununla birlikte, Dellinger ve diğer sorgulayıcılar, tanıklığı toplumsal cinsiyet perspektifinden değerlendirmek yerine daha çok ırkçılık ve kültürel kibir gibi genel meseleler üzerinde durmuşlardır. Bu yaklaşım, Martinsen'in Amerikan askerî kültüründe Vietnamlı kadınların insanlıktan çıkarılması, cinselleştirilmesi ve sömürülmesinin sistematik niteliğine ilişkin kritik gözlemlerini görünmez kılmıştır. Martinsen'in ifadeleri, Vietnamlı kadınlara yönelik cinsel istismarın münferit olaylardan ibaret olmadığını; yaygın ve yapısal bir sorun olduğunu açık biçimde göstermektedir (Weaver, 2010, s. 50).

Komünist sistemin temel silahlı unsurlarından biri olan gerilla savaşçıları içerisinde kadınların rolü özellikle dikkat çekicidir. Feminizm, komünist siyasal ideolojinin kadınlar üzerindeki etkisinin önemli bir itici unsuru olmuştur. Barbara Alpern Engel ve Clifford N. Rosenthal, *Five Sisters* adlı çalışmalarında Sovyet devrimi öncesindeki kadın hareketleri üzerindeki bu etkiyi incelemiş; V. Figner, V. Zasulich, E. Kovalskala, P. Ivanovskaia ve O. Liubatoivch gibi kadınların yaşam öykülerini ele almıştır. Çalışma, komünist ideolojinin toplum içerisinde yayılmasıyla birlikte kadın dayanışmasının ortaya çıkışını vurgulamakta ve kadın gerillaların silahlı mücadele ile bombalı saldırılar gibi eylemlerde erkeklerle eşit biçimde aktif rol aldığını göstermektedir (Engel ve Rosenthal, 1992, ss. 10–13).

Vietnam Savaşı bağlamında kadınların yalnızca cephe gerisinde destek görevleri üstlendiği yönündeki algı önemli bir yanılgıdır. Vietnamlı kadınlar yalnızca lojistik destek ve ilk yardım faaliyetlerinde değil, aynı zamanda gerilla saldırıları ve istihbarat operasyonlarında da kritik roller üstlenmiştir. Günlük yaşam içerisindeki sıradan görünümleri, hızlı örgütlenme yetenekleri ve Amerikan ordusunun toplumsal cinsiyet temelli küçümseyici yaklaşımı, Vietnamlı kadınların etkili biçimde faaliyet göstermelerini sağlamıştır (Osborn, 2013, s. 154).

Vietnam'ın savaş alanındaki başarısına ilişkin anlatılarda çoğu zaman geri planda kalan kadınların katkıları, aslında vazgeçilmez bir nitelik taşımaktadır. Tarihsel olarak Vietnam'daki kadın direnişinin kökenleri Çin işgaline karşı mücadele eden Trưng Kız Kardeşleri dönemine kadar uzanmaktadır. Trưng Trắc'in eşinin isyan nedeniyle idam edilmesinin ardından kız kardeşler Vietnam soylularını bir araya getirmiş, 65 kaleyi ele geçirerek Trưng Trắc'i kraliçe ilan etmiştir. Ancak üç yıl sonra Çin kuvvetleri tarafından yenilgiye uğratılmışlardır. İki yüzyıl sonra Triệu Âu, Çin'e karşı 1.000 kişilik bir orduyla mücadele etmiş; ancak bu ayaklanma kısa süreli olmuştur. Her iki kadın liderin cesareti, Vietnam halkı için özgürlük mücadelesinin sembollerine dönüşmüştür.

Daha sonraki dönemde Viet Minh gerilla hareketi Fransız sömürge yönetimine karşı mücadele etmiş ve 1954 yılında zafer kazanarak Vietnam'ın Kuzey ve Güney olarak bölünmesine yol açmıştır. Kısa süre sonra Kuzey ve Güney Vietnam arasında yeni bir çatışma başlamış; Amerika Birleşik Devletleri Güney Vietnam'ı desteklerken, Kuzey Vietnam bu mücadeleyi "Amerika'ya Karşı Direniş Savaşı" olarak tanımlamış, ABD ise bu çatışmayı "Vietnam Savaşı" olarak adlandırmıştır (Atwood, 2018, ss. xii–xiv).

Nguyễn Thị Định, Vietnam devriminin önde gelen kadın liderlerinden biridir. Eşinin hapse atılması ve hayatını kaybetmesinin ardından direnişe katılmış ve 25 yaşında Bến Tre Ayaklanması'na liderlik etmiştir. "Uzun Saçlı Ordu"nun (*Long-Haired Army*) kurucusu olarak tanınan Định, kadınların savaş içerisindeki aktif katılımını savunmuştur. 1974 yılında tümgeneral rütbesine yükselmiş ve Saygon'un kurtarılmasında önemli bir rol oynamıştır. Ho Chi Minh'in kendisi, onun hakkında "Dünyada böyle bir kadın general yalnızca bizde vardır." ifadesini kullanmıştır.

1960 yılında Bến Tre İl Parti Komitesi, "Birlik ve Kararlı Eylem" sloganıyla Đồng Khởi Hareketi'ni başlatmıştır. Vietnam'ın ilk kadın gerilla komutanı Nguyễn Thị Định ve diğer liderlerin

öncülüğünde Dinh Thuy, Phước Hiệp ve Bình Khánh bölgelerinde başlayan ayaklanma kısa sürede çevre bölgelere yayılmıştır. Düşman kuvvetlerinin köyleri yakması, yağmalama faaliyetleri yürütmesi ve sivillere yönelik şiddet uygulaması üzerine yaklaşık 5.000 kadından oluşan "Uzun Saçlı Ordu" adlı siyasi direniş hareketi örgütlenmiştir. Nguyễn Thị Khao, kadın direnişinin örgütlenmesinde ve devrimci hareketin korunmasında aktif rol oynamıştır. Tüm baskılara rağmen kadınlar devrimci davaya destek vermeye devam etmiştir (Thuc, t.y.; Vietnamnet Global, 04.05.2020).

Bir Viet Cong gerillası olan Trần Thị Gừng, 1989 yılında Morley Safer ile gerçekleştirdiği röportajda, görevinin Amerikan askerlerini yakalamak ve onları karargâha götürmek olduğunu belirtmiştir. Özellikle bir Amerikan askerinden botlarını çıkarmasını istemesini anlatması dikkat çekicidir: "Sanırım Amerikalılar bizim gibi çıplak ayakla yürümeye alışık değiller." Bu ifade, Viet Cong gerillalarının kararlılığını ve savaşın zorluklarına karşı dayanıklılığını göstermektedir. Aynı zamanda Amerikan birlikleri üzerinde fiziksel ve psikolojik üstünlük kurma çabasını da sembolize etmektedir. Çıplak ayakla yürüme vurgusu, gerillaların doğal koşullara uyum sağlama yeteneğini ve Amerikan askerlerinin bu zorlu çevresel şartlar karşısındaki kırılganlığını ortaya koymaktadır (Haas, 1994, s. 10).

Vietnam'ın tarihî şehri Huế'den geçen Parfüm Nehri (*Perfume River*), sonbahar döneminde çevredeki meyve bahçelerinden düşen çiçeklerin taşıdığı hoş kokular nedeniyle bu adı almıştır. Bu etkileyici doğal ortam, aynı zamanda çatışmanın erken dönemlerinde Viet Cong operasyonlarının daha az bilinen ancak stratejik açıdan önemli bir unsuruna da ev sahipliği yapmıştır. 1955–1960 yılları arasında genellikle 18–20 yaş aralığındaki genç kadınlar, nehir çevresindeki günlük faaliyetlere aktif biçimde katılmıştır. Bu alan hem sıradan sivil yaşam için bir örtü sağlamış hem de gizli örgütlenme faaliyetleri için stratejik bir ortam oluşturmuştur.

Bu bağlamda kadın gerillalar, faaliyet gösterdikleri coğrafi alandan esinlenerek **"Hương Nehri Birliği (*Hương River Squad*)"** adını verdikleri bir birlik oluşturmuştur. Karşılıklı tanınmayı kolaylaştırmak ve aynı zamanda toplumsal normlara uygun bir görünüm sağlamak amacıyla üyeler genellikle geleneksel konik şapkalar kullanmıştır. Bu şapkalar hem kimlik göstergesi hem de gizlenme aracı olarak işlev görmüştür. Sivil görünüm ile askerî amaçların birleştirilmesi, savaşan ve savaşmayan unsurlar arasındaki sınırların bilinçli olarak bulanıklaştırıldığı asimetrik savaşın temel özelliklerinden birini yansıtmaktadır.

Hương Nehri Birliği'nin kadınları yalnızca yardımcı görevlerle sınırlı kalmamış; özellikle Amerikan askerlerini hedef alan pusu operasyonlarında aktif biçimde yer almıştır. Bu operasyonlarda ele geçirilen AR-15 tüfekleri gibi silahları kullanarak uyum yeteneklerini ve taktik becerilerini göstermişlerdir. Zaman içerisinde operasyonel kapasiteleri gelişmiş ve düşman kuvvetlerinden ele geçirilen roketatarlar gibi daha ağır konvansiyonel silahların kullanımını da içerecek şekilde genişlemiştir. Böylece savaş etkinlikleri önemli ölçüde artmıştır.

Aynı derecede önemli olan bir diğer unsur, bu kadınların Huế çevresindeki geniş yer altı altyapısına entegre olmalarıdır. Bölge, gizli hareket kabiliyeti ve stratejik sızma imkânı sağlayan karmaşık tünel sistemleri ve saklanma alanlarıyla karakterize edilmiştir. Kadın Viet Cong unsurları yalnızca yüzey operasyonlarında değil, aynı zamanda bu yer altı ortamlarında da kritik roller üstlenmiştir. Gizli geçiş noktalarında görev almış, iletişim ve ikmal sürekliliğinin sağlanmasına katkıda bulunmuşlardır. Bu gizli alanlardaki varlıkları, kadınların katılımının çok boyutlu niteliğini ortaya koymaktadır; zira kadınlar aynı anda savaş, lojistik ve istihbarat görevlerinde bulunmuştur.

Mark Bowden'ın belirttiği üzere (2017, ss. 104–114), bu kadınların faaliyetleri Viet Cong savaş anlayışının temel stratejik mantığını göstermektedir: yerel coğrafyanın, toplumsal yapıların ve toplumsal cinsiyet beklentilerinin etkili biçimde kullanılması yoluyla konvansiyonel askerî dezavantajların dengelenmesi. Bu açıdan Hương Nehri Birliği, kadınların yalnızca ikincil aktörler

olmadığını; aksine karmaşık ve uyarlanabilir bir asimetrik savaş sisteminin ayrılmaz unsurları olduğunu ortaya koymaktadır.

Komünist ideolojinin silahlı mücadele aracı olarak gerilla savaşında kadınların rolü hem tarihsel hem de ideolojik açıdan önemli bir konudur. Komünist hareketler feminizmi yalnızca kadın hakları çerçevesinde değil, aynı zamanda devrimci mücadelenin ayrılmaz bir unsuru olarak değerlendirmiştir. Vietnam Savaşı bağlamında kadınlar yalnızca lojistik ve destek görevleriyle sınırlı kalmamış; istihbarat faaliyetlerinde, pusularda ve gerilla operasyonlarında aktif biçimde yer almıştır. Amerikan ordusunun toplumsal cinsiyet temelli tehdit algısı ise Vietnamlı kadınların savaş içerisinde görünmez ancak etkili aktörler hâline gelmesine katkıda bulunmuştur.

Nguyễn Thị Định gibi önde gelen kadın liderler, kadınların devrim ve savaş içerisindeki rollerini görünür hâle getirirken; "Uzun Saçlı Ordu" gibi kadın örgütlerinin kurulması, kadın dayanışmasının ve kolektif direnişin somut bir örneğini oluşturmuştur. Bu durum, kadınların özgürleşmesinin sınıf mücadelesiyle iç içe olduğunu savunan Marksist feminist yaklaşımları destekleyen bir örnek olarak değerlendirilebilir. Ayrıca Vietnamlı kadınların savaş alanındaki dayanıklılığı ve kararlılığı hem fiziksel hem de psikolojik mücadelede kritik bir unsur olmuş ve savaşın sonucuna doğrudan katkı sağlamıştır.

Marksist feminist perspektiften bakıldığında, Vietnamlı kadınlar sömürgeci ve toplumsal cinsiyete dayalı baskılara karşı direnişin ön saflarında yer almış; hem ulusal bağımsızlık mücadelesinin hem de toplumsal cinsiyet eşitliği arayışının sembolleri hâline gelmiştir. Bu deneyim, kadınların tarihsel ve politik aktörler olarak güçlenmesinin somut bir örneğini oluşturmaktadır.

Sonuç olarak, komünist ideolojinin kadınlar üzerindeki etkisi ve kadın gerillaların aktif katılımı hem savaş stratejilerinde hem de toplumsal dayanışmanın oluşumunda hayati bir rol oynamıştır. Vietnamlı kadınların savaşçı kimlikleri ve direniş sembolleri olarak üstlendikleri roller, zaferin elde edilmesinde belirleyici unsurlardan biri olmuştur. Trần Thị Gừng'ün tanıklığı, kadın gerillaların kararlılığı ve psikolojik üstünlük kurmaya yönelik stratejileri açısından özel bir önem taşımaktadır.

Sonuç

Ho Chi Minh'in güvenlik doktrini, temelde Vietnam'ın yabancı işgallerle şekillenen tarihsel deneyimleri ve Sovyet entelektüel geleneği içerisinde oluşan ideolojik yapılanması tarafından belirlenmiştir. Japonya, Fransa ve Amerika Birleşik Devletleri tarafından gerçekleştirilen işgaller, Ho Chi Minh'in siyasal bilinci bir direniş stratejisi olarak kavramsallaştırmasına neden olmuştur. Komünizmi yalnızca soyut bir ideolojik çerçeve olarak ele almak yerine, onu toplumsal seferberlik, örgütlenme ve devrimci savaş için pratik bir araç hâline getirmiştir. Bu doğrultuda ideolojik eğitim, devrimci sürecin merkezî unsurlarından biri olmuş; nüfusun yalnızca milliyetçi değil, sınıfsal temelli bir söylem üzerinden siyasal olarak bilinçlendirilmesini sağlamıştır.

Bu bağlamda Vietnam Komünist hareketi, toplumun devrimci mücadeleye dâhil edilmesini kolaylaştıran Konfüçyüsçü kökenli "ulus-ordu" (*nation-army*) anlayışıyla güçlendirilmiş belirgin bir enternasyonalist yönelim benimsemiştir. Ho Chi Minh'in köylüleri ve sıradan vatandaşları devrimci gücün temel kaynağı olarak görmesi, Vietnam'ın güvenlik stratejisinin ideoloji, toplumsal seferberlik ve silahlı direnişin sistematik biçimde birleştirilmesine dayandığını göstermektedir. Bu stratejik sentez, günümüz Vietnam güvenlik düşüncesini de şekillendirmeye devam etmektedir.

Bu çalışma, Viet Cong'un asimetrik savaşındaki etkinliğin yalnızca askerî taktiklerle yeterince açıklanamayacağını savunmaktadır. Bunun yerine Vietnam örneği, devrimci savaşın, toplumsal seferberliğin belirleyici unsur olduğu bütünleşmiş bir sosyo-politik ve istihbarat temelli sistem olarak işlediğini göstermektedir. Bu çerçevede kadınlar, yalnızca destekleyici unsurlar olarak değil; Viet Cong'un operasyonel sürdürülebilirliği ve stratejik etkinliği açısından merkezî aktörler olarak ortaya çıkmıştır. Kadınların katılımı; istihbarat, lojistik, propaganda ve doğrudan çatışma

alanlarında eş zamanlı olarak gerçekleşmiş ve böylece sivil ile askerî alanlar arasındaki geleneksel ayrımları bulanıklaştırmıştır.

"Hương Nehri Birliği" (*Hương River Squad*) örneği, asimetrik savaşın toplumsal kimliklerin askerî operasyonlara stratejik biçimde entegre edilmesine nasıl dayandığını göstermektedir. Kadın gerillalar, sıradan sivil yaşamın içerisinde varlıklarını sürdürürken aynı zamanda gizli ve silahlı faaliyetler yürütmüş; böylece günlük yaşam alanlarını operasyonel ortamlara dönüştürmüştür. Hem kırsal hem de kentsel alanlarda fark edilmeden hareket edebilme yetenekleri, istihbarat toplama, iletişim ve operasyonel koordinasyon açısından önemli avantajlar sağlamıştır. Ayrıca kadınların lojistik faaliyetlerde, tünel sistemlerinde ve ideolojik seferberlik süreçlerinde üstlendikleri roller, uzun süreli çatışma koşullarında gerilla savaşının devamlılığını ve dayanıklılığını güçlendirmiştir.

Teorik açıdan bu çalışma, Viet Cong'un başarısının yalnızca askerî uyum kapasitesinden değil, toplumun istihbarat merkezli bir güvenlik yapısı içerisinde kurumsallaşmış biçimde seferber edilmesinden kaynaklandığını ortaya koyarak asimetrik savaş literatürüne katkı sağlamaktadır. Özellikle Vietnam deneyimi, kadınların devrimci savaşa dâhil edilmesinin asimetrik çatışmaların operasyonel derinliğini, esnekliğini ve sürdürülebilirliğini önemli ölçüde artırdığını göstermektedir.

Marksist feminist perspektiften değerlendirildiğinde Vietnam örneği, yalnızca ulusal kurtuluş mücadelesinin bir örneği değil; aynı zamanda devrimci savaş içerisinde toplumsal cinsiyet rollerinin dönüşümünü gösteren bir süreçtir. Kadınlar aynı anda savaşçı, istihbarat görevlisi, lojistik destek unsuru ve siyasal seferberlik aktörü olarak görev yapmış; böylece Viet Cong direnişinin daha geniş yapısının vazgeçilmez unsurlarından biri hâline gelmiştir.

Sonuç olarak Vietnam modeli, asimetrik savaşın stratejik etkinliğe ancak askerî operasyonların ideolojik meşruiyet, istihbarat koordinasyonu ve toplumsal katılımı kapsayan daha geniş bir sistem içerisine yerleştirilmesiyle ulaşabileceğini göstermektedir. Viet Cong deneyimi, devrimci hareketlerin yapısal asimetri koşullarında toplumsal örgütlenmeyi uzun vadeli stratejik kapasiteye nasıl dönüştürebildiğini anlamak açısından önemli bir teorik çerçeve sunmaktadır.

References

Anadolusanat. (2026). *Mao Zedung: Çin devrimci savaşında strateji sorunları*. http://anadolusanat.org/kc/mao/stratejitr.html

Atwood, K. J. (2018). *Courageous women of the Vietnam War*. Chicago Review Press.

Ayçiçek, E. (2015). Sınıflı toplumlarda kadınların "özgürleşmesi"nin toplumsal inşasında iki yaklaşım: Marksist feminizm ve sosyalist feminizm. *Atılım Sosyal Bilimler Dergisi*, *5*(2), 49-82.

BBC. (t.y.). *Vietnam Savaşı*. https://www.bbc.co.uk/bitesize/guides/zv7bkqt/revision/4

Borton, L. (2018). Sahne arkasında, ön cephede: Savaş ve barış dönemlerinde Vietnamlı kadınlar. *ASIANetwork Exchange*, *25*(1).

Bowden, M. (2017). *Hue 1968: A turning point of the American War in Vietnam*. Atlantic Monthly Press.

Brocheux, P. (2007). *Ho Chi Minh: A biography*. Cambridge University Press.

Cagan, B. (2007). [Kitap incelemesi: *Feminism and the legacy of revolution: Nicaragua, El Salvador, Chiapas*, K. Kampwirth]. *The Americas*, *63*(3), 482-483.

Central Intelligence Agency. (2002). Gerilla savaşı. In *Microsoft Encarta ansiklopedisi*. Microsoft Corporation.

Chung, P. (1968). *Viet Cong strategy and tactics*. Foreign Technology Division, Air Force Systems Command.

Department of the Army. (1967). *Viet Cong booby traps, mines, and mine warfare techniques*. Headquarters, Department of the Army.

Department of the Army. (1974). *Viet Cong tactics*. U.S. Army Infantry School, U.S. Department of Defense.

DeVarennes, K. (2019). Savaşta Kuzey Vietnamlı kadınlar: Zaferi ve toplumsal cinsiyet rollerini yeniden tanımlamak. *The Forum*, *11*(1).

Duiker, W. J. (2000). *Ho Chi Minh: A life*. Hachette Books.

Engel, B. A., & Rosenthal, C. N. (1992). *Beş kız kardeş* (H. Edeş & C. Aşkın, Çev.). Ataol Yayıncılık.

Haas, H. E. (1994). *Vietnam Savaşı'na kadınların bakışı: Batı ve Doğu perspektifleri*. Warner Yayıncılık.

Heilbrunn, O. (1966). Gerilla savaşı üzerine düşünmek. *Proceedings*, *92*(1), 755.

Hobsbawm, E. (1965). Vietnam ve gerilla savaşının dinamikleri. *New Left Review*, (33), 59.

Körpe, Ö. (2023). Eş anlamlı değil, ancak birbirinin yerine kullanılabilir: Muharebe sahası fonksiyon alanları çerçevesinde konvansiyonel, asimetrik ve hibrit savaş. *Güvenlik Stratejileri Dergisi* ["Yeni" Savaşlar ve "Yeni" Ordular Özel Sayısı]. 13-30.

MacMahon, W. B. (1951). Doğu Asya'daki komünist sorun. *Pacific Affairs*, *24*(3), 241-255.

Malkin, S. G., & Lezin, A. (2022). Büyük Oyundan Soğuk Savaş'a: 20. yüzyılın ilk üçte birinde İngiliz ve Rus askerî düşüncesinde Doğu'daki küçük savaşlar. *Rusya Bilimler Akademisi Samara Bilim Merkezi İzvestiya Dergisi: Tarih Bilimleri*, *4*(4), 77-81.

Mangold, T., & Penycate, J. (1985). *Cu Chi tünelleri*. Guild Yayıncılık.

Marx, K., & Engels, F. (1967). *Komünist manifesto* (1848) (S. Moore, Çev.). Penguin Books.

McAlister, J. T. (1968). *Vietnam: Devrimin kökenleri*. Amerikan Üniversitesi Sosyal Sistemlerde Araştırma Merkezi.

Minh, H. C. (1954). *Siyasi ortak akıl*. Cuu Quoc Basını.

National Defence Journal. (2024, 5 Ekim). Başkan Ho Chi Minh'in "Siyasi Bilinç" eserinde ordu inşası üzerine derin rehberliği. https://tapchiqptd.vn/en/events-and-comments/president-ho-chi-minhs-profound-guidance-on-army-building-in-the-work-political-awareness/22595.html

Neville, P. (2018). *Ho Chi Minh*. Routledge.

O'Dowd, E. C. (2012). Ho Chi Minh ve Vietnam gerilla taktikleri doktrininin kökenleri. *Small Wars & Insurgencies*, *24*(3), 561-587.

Osborn, J. A. R. (2013). *Savaş, kadınlar, Vietnam: Kadın imgelerinin seferberliği, 1954-1978* [Yayımlanmamış doktora tezi]. Washington Üniversitesi.

Pomeroy, W. J. (1968). *Gerilla savaşı ve Marksizm*. International Publishers.

Pribbenow, M. L. (2014). *Vietnam Savaşı sırasında Sovyet-Vietnam istihbarat ilişkileri: İş birliği ve çatışma*. Woodrow Wilson Uluslararası Akademisyenler Merkezi.

Reece, A. D. (1997). *Tünel savaşının tarihsel analizi ve çağdaş perspektif* [Yayımlanmamış rapor]. İleri Askerî Çalışmalar Okulu, Birleşik Devletler Kara Kuvvetleri Komuta ve Kurmay Koleji, Fort Leavenworth.

Samuels, R. J. (Ed.). (2005). *Amerika Birleşik Devletleri ulusal güvenlik ansiklopedisi*. SAGE Yayınları.

Stur, H. M. (2011). *Savaşın ötesinde: Vietnam Savaşı döneminde kadınlar ve toplumsal cinsiyet*. Cambridge University Press.

The New York Times. (1964, 29 Aralık). Vietnam birliği üs ele geçirdi ve büyük kızıl silah deposu buldu. https://www.nytimes.com/1964/12/29/archives/vietnam-unit-seizes-base-and-big-red-arms-cache.html

Thuc, K. N. (t.y.). *Nguyen Thi Dinh: Uzun saçlı askerî birliğin efsanesi*. Ekonomi ve Hukuk Üniversitesi. https://en.uel.edu.vn/news-426/nguyen-thi-dinh-the-legendary-of-the-long-hair-military-team

Tran, M. N., & Cao, N. B. (2024). Ho Chi Minh'in halk savaşı ve tüm halkın ulusal savunması düşüncelerini Vietnam'ın askerî ve ulusal savunma stratejilerini oluşturmak için kullanmak. *Journal of Ecohumanism*, *3*(3), 1981-1991.

Tse-Tung, M. (1937). *Gerilla savaşı*. Maoist Dokümantasyon Projesi.

Turkish Language Association. (2025, 29 Haziran). *Gerilla*. Güncel Türkçe sözlük. https://sozluk.gov.tr/

Vietnamnet Global. (2020, 4 Mayıs). Vietnam'ın efsanevi uzun saçlı ordusu. https://vietnamnet.vn/en/vietnams-legendary-long-haired-army-638367.html

Weaver, G. M. (2010). *Unutma ideolojileri: Vietnam Savaşı'nda tecavüz*. SUNY Press.

Zaremberg, G., & Roggeband, C. (2025). *Latin Amerika'da feminizm ve toplumsal cinsiyet karşıtı seferberlikler: Cinsel ve üreme hakları mücadeleleri*. De Gruyter.

ETHICAL DECLARATIONS

Research and Publication Ethics

I hereby declare that this manuscript is an original work prepared in accordance with the principles of scientific research and publication ethics. This manuscript has not been previously published and is not currently under consideration for publication elsewhere.

All sources used in the preparation of this study have been properly cited and listed in the references. I declare that this work contains no plagiarism, fabrication, falsification, or data manipulation. The research findings are presented accurately, transparently, and honestly in accordance with the principles of academic integrity.

Author Contribution

I solely conceived, designed, conducted, analyzed, interpreted, and prepared this study. I have read and approved the final version of the manuscript and agree to its submission for publication.

Conflict of Interest

I hereby declare that there is no conflict of interest regarding this manuscript.

Funding

I declare that this manuscript did not receive any specific grant, financial support, or funding from any public, commercial, or non-profit organization.

Artificial Intelligence (AI) Usage Disclosure

I declare that artificial intelligence tools were used in a limited manner during the preparation of this manuscript for translation support, language editing, proofreading of apparent linguistic errors, and the preparation of Figure 4. I carefully reviewed, verified, and revised all AI-assisted outputs. I confirm that artificial intelligence tools were not used in the development of the research design, data collection, data analysis, interpretation of findings, or formulation of scientific conclusions. I take full academic responsibility for the content of this manuscript..

Copyright and Permissions

I hereby declare that, in cases where copyrighted materials have been used, the necessary permissions have been obtained and that this study does not infringe upon any intellectual property rights.

Author Approval

I hereby declare that I have read and approved the final version of my manuscript and agree to its publication.

ETİK BEYANLAR

Araştırma ve Yayın Etiği

Bu makalem bilimsel araştırma ve yayın etiği ilkelerine uygun olarak hazırlanmış özgün bir çalışma olduğunu beyan ediyorum. Makale daha önce herhangi bir yerde yayımlanmamış olup, hâlihazırda başka bir yayın organında değerlendirme sürecinde değildir. Bu çalışmamın hazırlanmasında yararlanılan tüm kaynaklar usulüne uygun şekilde atıf yapılarak kaynakçada gösterilmiştir. Çalışmamın intihal, uydurma (fabrication), çarpıtma (falsification) veya veri manipülasyonu içermediğini beyan ederim. Araştırma bulguları, akademik dürüstlük ilkeleri doğrultusunda doğru, şeffaf ve dürüst bir biçimde sunulmuştur.

Yazar Katkısı

Bu çalışmamın fikir geliştirme, araştırma tasarımı, yürütülmesi, veri analizi, bulguların yorumlanması ve makalenin hazırlanması aşamalarının tamamını tek başıma gerçekleştirdim. Makalemin son hâlini okuyup onaylamış ve yayımlanmak üzere sunulmasını kabul ediyorum.

Çıkar Çatışması

Bu makalemde herhangi bir çıkar çatışmasının bulunmadığını beyan ediyorum.

Finansal Destek

Bu makalenin herhangi bir kamu, ticari veya kâr amacı gütmeyen kuruluş tarafından özel bir hibe, finansal destek veya fon almadığını beyan ediyorum.

Yapay Zekâ Kullanım Beyanı

Bu makalenin hazırlanması sürecinde yapay zekâ araçlarının; çeviri desteği, dil düzenleme, belirgin dilbilgisel hataların düzeltilmesi ve Şekil 4'ün hazırlanması amacıyla sınırlı ölçüde kullanıldığını beyan ediyorum. Yapay zekâ destekli tüm çıktıları dikkatle inceledim, doğruladım ve gerekli düzenlemeleri yaptım. Yapay zekâ araçlarının araştırma tasarımının geliştirilmesi, veri toplama, veri analizi, bulguların yorumlanması veya bilimsel sonuçların oluşturulması süreçlerinde kullanılmadığını teyit ediyorum. Bu makalenin içeriğine ilişkin tüm akademik sorumluluğu üstleniyorum.

Telif Hakları ve İzinler

Telif hakkı koruması altında bulunan materyallerin kullanılması durumunda gerekli izinleri aldığımı ve çalışmamın herhangi bir fikrî mülkiyet hakkını ihlal etmediğini beyan ediyorum.

Yazar Onayı

Makalemin son hâlini okuduğumu, onayladığımı ve yayımlanmasını kabul ettiğimi beyan ediyorum.